

کتاب السنن

کتاب السنن: برائے علماء
Ketabton.com

فهرست

مخ	سرليڪ
۷	د ڪتاب پيڙندنه
۸	د ليڪوال پيڙندنه
۹	د موندلو درڪ
۱۰	خصوصي مننه
۱۱	تڙون
۱۲	خپلي خبري
۱۷	سريزه (دسحراميد) عزيز قريشي
۲۱	سريزه (دآبراش خٲٲڪ شاعري) رحمت شاه سائل
۲۸	نعت شريف
۳۰	دعا
۳۱	بغاوت
۳۲	غزل (دشين غرپه سر ٽپه شوم چي خيبر ته ورسِي)
۳۴	غزل (زه خو وايم خان مې بي اوزره مې بي، وايه ڪنه ته چي بي ڪه نه مې بي)
۳۵	غزل (لواغراو خر خيبر چي يادومه په غزل ڪنبي)
۳۷	غمونه
۳۹	اخلاق
۴۰	غزل (داچي په ماپوري خندا ڪوي دابنه نه ڪوي)
۴۱	تذبذب

٤٢	طمع
٤٣	تپي
٤٦	غزل (چي دغضب کانه نگار وکري، ورته به پلار دچا اظهار وکري)
٤٧	چيلينج
٤٨	سره گلونه
٥٠	انتظار
٥١	پيغله افغاني
٥٢	غزل (نه مني قدغن زرهه مې ليدنه غواړي)
٥٣	غزل (د رقيب گوته بر ملا مه نيسه - زرهه مې دا ورپه لمبو بيا مه نيسه)
٥٤	سيم وزر
٥٥	غزل (خه دې کرم د خودي کرم داخه کوي)
٥٧	غزل (ديدنونه به نن وه شي او که نه، دا زخي زرهه به مې بنه شي او که نه)
٥٩	سودا
٦١	خطا
٦٢	مسافر
٦٣	پنستو
٦٥	غزل (هغه چي په کانه شي دا زرهه مې داسي داسي)
٦٦	نظم مستقبل دپاکستان
٧١	مظلوم
٧٢	غزل (هغه چي نشته ده اختر خه عجيبه غوندي دے)
٧٣	غزل (تاکه دهار دا وري نمر کر لو خان، ما هم گن سورے درون شجر کر لو خان)

۷۴	غزل (سپرليه راشه رنگيني راوره، مونرله پيغام د خوشحالي راوره)
۷۵	بندگي
۷۶	لواغر
۷۷	علم
۷۹	ستائنه
۸۰	حسد
۸۱	خُله
۸۲	خار
۸۳	غزل (نه مې غزل د مينې اوري نه تپه د مينې)
۸۵	غزل (دازره زما مالدار دے چي نادار پکښې اوسپري)
۸۶	سرې لمبې
۸۷	غزل (که منگلې دې هر خو کړې په اترنگ رنگ)
۸۸	خان
۸۹	لوخ لغړ
۹۱	صداقت
۹۲	جنت
۹۴	برخه
۹۶	اوده جذبي
۹۸	احترام
۱۰۰	اميد
۱۰۱	وچ لرگے

۱۰۲	مغلوب
۱۰۴	اسلام
۱۰۵	پټ حقيقت
۱۰۷	مقتدي او مُلا
۱۰۸	غزل (ورک مې کړي له ځانه په کانه داسې، ورک لکه د کوره پښتانه داسې)
۱۰۹	حيثيت
۱۱۰	درگوهر
۱۱۲	پنظير
۱۱۴	رڼا
۱۱۵	ژوند
۱۱۶	رحمت
۱۱۷	بښې برښې
۱۱۸	خزان
۱۱۹	ناشنا
۱۲۰	غزل (ټول بڼکي پسخيري د ستاحسن ته)
۱۲۱	تورخال
۱۲۳	شوکی
۱۲۵	تر مې اوبڼکې
۱۲۹	قلم او خنجر
۱۳۱	همزار
۱۳۲	فولاد

۱۳۳	بخرے
۱۳۵	مېگوني شونډې
۱۳۷	دروغجن
۱۳۹	پښتنه مينه
۱۴۱	پښتون
۱۴۲	غزل (سترگې که دي سترگې خوبس ستا سترگې)
۱۴۴	فن
۱۴۶	افغان
۱۴۸	خان
۱۴۹	کفن
۱۵۱	فکروخيال
۱۵۲	چې پښتون يم
۱۵۴	رموز
۱۵۶	ملت
۱۵۸	سمندر
۱۶۰	غزل (تا که د بنو شوکې تېرې کرلې، ما هم ورته خوانې حوصلې کرلې)
۱۶۲	دسرولی
۱۶۳	خوشحال خان
۱۶۴	غزل (دا چې ستا د زني په سر زخه ده، خوبه مې ده بې حده مې خوبه ده)
۱۶۶	نظم لېوني زلمي
۱۶۸	پښتونخوا

۱۷۰	غزل (چې په تپه مې يکه زارنه کوي، خواص خمسه به يې کارنه کوي)
۱۷۱	سېل
۱۷۴	کافر
۱۷۵	د نور محمد ملنگ صاحب د شعري مسودې د ورکېدو په حقله يو خوشعرونه
۱۷۷	شپه شروپ
۱۷۹	نظم "مور"
۱۸۲	پښتون
۱۸۳	غزل (لکه تن چې بې له سره بې معنې، داسې زه بې له دلبره بې معنې)
۱۸۵	د بقا ژوند
۱۸۶	خبرو شر
۱۹۰	غزل (خپل همت وژاړم که داسترې سفر وژاړم)

(د ڪتاب ٽول حقوق د مصنف په حق ڪنسي محفوظ دي)

د ڪتاب پڙندنه

دسحراميد	*	د ڪتاب نوم
بناغله آبراش خٲڪ	*	مصنف
۲۰۱۷ء	*	د چاپ نېٽه
۵۰۰	*	تعداد
علميه پرنٽنگ پريس پېنور 0312-0346(9103898)	*	د چاپ ڄاے
عابد پرنٽرز محلہ جنگي پېنور	*	ٽائٽيل ڊيزاين
بناغله محمد نواب خٲڪ	*	ڪمپوزنگ
0345-1933019	*	
0314-8079217	*	
nawabarmourer@gmail.com	*	
امان الله امان	*	پروف ڪتنه
نور محمد ملنگ	*	
بنارس خان خٲڪ	*	

دلیکوال پښندنه

بناغله آبراش ختک	*	د لیکوال نوم
ضلع کرک ترخه کوئی	*	داوسیدو ځای
0346-9728692	*	د فون شمېره
0313-6994947	*	د پلار نوم
صوبیدار عالم بادشاه	*	د روڼو نومونه
عبدالرحمن دروېش	*	
فضل الرحمن طوفان		
مقصود الرحمن صابر		
مفتی حفیظ الرحمن		
مجاهد الرحمن مهجور		
خدیفه ختک	*	د ځامنو نومونه
سُدپس خان		
وړوکه معاذ ختک		

د موندلو درک

۱. یونیورسټي بک اېجنسي خیبر بازار پېنښور
۲. پښتو اکېډمي بک شاپ پېنښور یونیورسټي
۳. عامر پرنټنگ اېنډ پبلېشر جنګي محله قصه خواني بازار پېنښور
۴. ظفر کتاب گهر کوهات
۵. کوهات کتاب گهر کوهات
۶. نوید نیوز اېجنسي شنکی اډه تیري
۷. حمزه بک ډپو مېن بازار بنو دکان نمبر ۱
۸. حمزه بک ډپو ټانچي بازار بنو دکان نمبر ۲
۹. حق بک ډپو کرک
۱۰. عامر سټېشنري کرک
۱۱. دلچسپ کتب خانه میتا خېل
۱۲. باچا خان لائبريري لتمبر کرک
۱۳. سني پرنټنگ پریس امبيري کله چوک کرک
۱۴. ساون کاپي هاوس اېنډ فوټو سټېټ سروس میتا خېل
۱۵. همراز فوټو سټوډیو اېنډ آن لائن سروسز میتا خېل

خصوصي مننه

۱. بناغله نعيم ازاد صاحب سُهيلي پښتونخوا كوٲٲه
۲. رحمت شاه سائل باچا خان مركز پښنور
۳. بناغله سليم قرار
۴. پروفيسر عزيزالله قريشي تيري
۵. لور شاعر اديب آيت الله خان خٲك
۶. لور شاعر اديب نور محمد ملنگ (خٲك صاحب)
۷. لور شاعر اديب حكيم امين خٲك
۸. لور شاعر اديب نديم ننگيال
۹. مصور اسلام زيب
۱۰. چير مښن ويلج كونسل ترخه كويي حافظ سيف السلام
۱۱. قدرت علي شاه (ستر سيكتر عوامي نېشنل گوند كرك)
۱۲. اډوڪٲٲ لقمان حكيم

دَ ستر خوشحال خان خٲڪ

او دَهر

هغه كس په نوم خوك چي زما

دَ ليلي وطن مجنون دے اوسر خنه يي

كوي

دٲولو نه اول زه د خپلو هغو ٲولو خوارو ملگرو يو جهان مننه
 كوم چا چي اول زما د "سپيڄلي جذبي" په چاپ كولو كښي او اوس د
 بل كتاب "د سحر اميد" په چاپ كولو كښي په يوه ښه مرسته وكړه او د
 خپلو ٲولو اتلانو او باباگانو د پاره لاس په دعائم چي پروردگار دي ورته
 د عقي ٲول خوندونه او لذتونه نصيب كړي. (امين)

د دي نه علاوه د خپلو درانو او قدرمنو مينه والو لوستونكو د
 زره د تل نه مننه كوم چي زما د ورومي كتاب "سپيڄلي جذبي" يي
 حوصله افزايي او پذيرايي وكړه او زه يي د دي جوگه كرم چي يو بل
 كتاب چاپ كرم. زما د دي كتاب "د سحر اميد" په چاپ كولو كښي
 زما د مينه والو لوستونكو مينه او ماته راكړي حوصله شامله ده او زه
 يو ځل بيا د خپلو خوارو لوستونكو نه دا هيله لرم چي زما "د سحر
 اميد" به هم لكه د "سپيڄلي جذبي" حوصله افزايي او پذيرايي وكړي.
 كه داسي وي نو زما دا غالب گمان دے انشاءالله زما دا ادبي سفر به هم
 دغسي مخ په وړاندې كړندے روان وي او د خپلو مينه والو
 لوستونكو د پاره به ښكلي ښكلي فن پارې تخليق كوم. "د سحر اميد"
 كښي ما د هر عمر او هر مزاج خيال ساتلے دے او كوشش مي كړے

دے چي هر لوستونڪے تر بنه خوند واخلي او خة نه خة استفاده تر بنه
وڪري خو دا فيصله به زما لوستونڪي مينه وال کوي چي زه په دې
خپل كوشش كنبې تر كومه حده پوري بريالے يم۔

دلته د يوي خبرې وضاحت كول غوارم هغه دا چي زما يو
محسن د لور قامت خبنتن د اهنو او سرونو شاعر نور محمد ملنگ
"ختڪ صاحب" شعري مجموعه ورکه شوې ده۔ د دې شعري مجموعې
په حقله يو لنډ شان غزل نما نظم په دې كتاب كنبې ليكلے شوے
دے خو د خٲڪ صاحب د دې وركې شعري مجموعې په حقله خپلو
لوستونكو ته لبر وضاحت كول ضروري گنم۔

قدر منو نور محمد ملنگ "ختڪ صاحب" د پښتونخوا د سهيلي
اضلاع د بنو د سيمي لور شخصيت، عظيم شاعر اديب د بناغلي غازي
سيال صاحب شاگرد دے ۔ خٲڪ صاحب خپل نظمونه او غزلونه د
كتاب د انتخاب د پاره د غازي سيال صاحب په خدمت كنبې پېش
كړي وو۔ محترم غازي سيال صاحب د دې كار تر سره كولو نه پس دا
شعري مجموعه د يو بل ملگري په لاس خٲڪ صاحب ته واپس
ورلېږلې وه خو د هغه ملگري نه دا مسوده چرته په لاره كنبې
وغور خېده او دغه شان ورکه شوے ۔ الله دې وڪړي چي بيرته پيدا شي

اوزمونبر لاسونو ته د ڪتاب په صورت ڪنبي راورسي۔ (امين)

ســـــتا د فـــــض له برڪتـــــه

پورتـــــه لارمـــــه له بنـــــڪتـــــه

زه آبراش يي چي هرپل يمه ياد ڪري

خنڪ ڪپڊي شي چي يي زه ڪرم فراموش

بي شڪه! د نظم پلار ارواڻباد امين الله خاموش صاحب هغه

سپين سڀڻي انسان دے چي د هراولونہ دے بيا په تيره تيره زما د

پاره حڪه چي نن که زه د "سڀڻي جذبي" او "دسحراميد" مصنف يم

اويامي دوه نوره ڪتابونه چاپ ته تياردي نودا د دي قد آور شخصيت،

د وچتي حوصلي او ژوندي جذبي خاوند ارواڻباد امين الله خاموش

صاحب د صحبت خواره دي چي نن پري زما سره سره زما د مينه والو

لوستونڪو خلي هم خوارې دي۔ خاموش صاحب پخپله د يو فعال او

ژوندي تخيل خستن وه لکه خنڪه بي چي په پيري ڪنبي هم خپل

تخيل مريني ته نه دي ورڪري هم دغسي بي زما تخيل هم تل ژوندے

ساتلے دے۔

زه به چي په سهيلي پڻستونخوا ڪوبته ڪنبي وم نو خاموش

صاحب به اڪثر ما ته په موبائل فون باندي خپل نظموڻه اورول اوزما

نه به بي هم غزلونه او نظمونه اورېدل او دغه شان به يې ماته ادبي ميدان ساز کړې وو او يا به چې زه کله کله يې ته په چټي راغلم نو بيا به هم د خاموش صاحب په اصرار د هر اتوار په ورځ مونږ يو شو ملگري د دوي په حجره کښې راجمع کېدو او خاموش صاحب به زمونږ نظمونه او غزلونه اورېدل او ورباندې به يې زړه پورې تبصره کوله او مونږ به ترېنه ډېر څه زده کول. لنډه دا چې خاموش خاموش وه زمونږ د پاره يوه ولوله او يو جوش وه.

دلته چې د يو بل ډېر مخلص ملگري محمد نواب خټک ذکر وه نه شي نو غټ زياته به وي ځکه چې نواب خټک زما هغه خوږ او مخلص ملگر د دې چا چې بغير د معاوضې نه ورومبه زما د "سپېڅلي جذبي" او بيا "د سحراميد" کمپوزنگ (کتابت) ډېر په ټنډۍ او په وياله ټنډه تر سره کړو. لوي خداي د دې نواب خټک ته زما سره د دې بڼې کړې اجر و ثواب په برخه کړي. (امين)

په اخر کښې د يو څو ملگرو نومونه چې د يادونې وړ دي -
 نديم ننگيال، محمود عباس مبارز، راشد افغان، الحاج اسلم خان، تصور نواز، معلم انعام الله خټک، بشارت خټک، مطهر جاوېد گنډي، محمد عرفان خټک، محمد رياض عاجز، تنوير خټک، عادل خان خټک،

افتخار خٲٲڪ، خليل خٲٲڪ، واجد فاروق، محمدڪامران (KCA)، بناغله
 سهيل خٲٲڪ جمالي، عادل بازخٲٲڪ، نورالحسن، ضياسر، معلم اعجاز
 خٲٲڪ، نعمت الله مفكر، امير سلطان خٲٲڪ، شاهدالرحمن مجذوب،
 صفدر الرحمن، محمد رحيم خٲٲڪ، شاڪرالله، محمد يونس مروت،
 قسمت الله مروت، شيات نور، ظهير خٲٲڪ، ضياء الاسلام، اقرار وطن
 يار، منصور الله جوش، توفيق الله، انشاءالله، افتاب الحسن، حلیم
 خٲٲڪ، مدثر خٲٲڪ، فياض خٲٲڪ، عزيزالله، عمران زيب، سميع الله،
 مصور اسلام زيب، راحت خٲٲڪ، انوارالحق، سبحان الدين بېزار، امير
 نواز (ورشنڊ لاجي)، فيض الابار خٲٲڪ، ظفر اقبال مدهوش، مهتاب
 الرحمن آتش، صبا خٲٲڪ، نديم خٲٲڪ، نعيم عباس، محمد اعظم
 پنجابي، ياسر همراز، فرمان الله، خالد عابدين، اقرار وطن يار، صبور
 ساحل، حارث مدهوش، عمر خٲٲڪ، ناصر خٲٲڪ، حارث منظور او
 داسي نور ڊپر ملگري۔

دا دي دعا سره رخصت غوارم چي بناد او اباد اوسئ۔

فقط ستاسو

آبراش خٲٲڪ

دَسحراميد

دَ ځوتري مردم خېزي او د خٲٲکو د وياړ خاوري د ژوند په هره
شعبه کښې داسې ځوانان زېرولي چې د ټولو پښتنو شمله پرې
هسکه ده - د پښتو ادبي ميدان کښې هم دا خاوره داسې معموره ده
چې په غنډي ميراخانځېل کښې د ادب په ميدان کښې پریشان خٲٲک
لکه د قطب ستوري ځلېري او پر قېري او دغسې اختر زمان خٲٲک،
پروفېسر محبوب الرحمان مجروح، ډاکټر ساغر خٲٲک، آيت الله خان
خٲٲک، امين الله خاموش او ظفر تنها د پښتو د قافلي هغه غړي دي
چې دغه مشال يې په لاسونو کښې نيولې د رڼاگانو ښودنه کوي -

دَ ځوتري د ترخه کويي په ادبي لعلونو کښې يو لعل ابراش
خٲٲک هم دے چې قلم يې په لاس کښې نيولې کله "سپېڅلې جذبې"
ليکي او کله د وخت تيارونه مایوسه کېري نابلکه "د سحر اميد" ډيوه
هم پخپل زړه کښې بله ساتي او نورو ته هم دا زېرے ورکوي -

"د سحر اميد" د ابراش خٲٲک دويمه شعري مجموعه ده چې د
هغه د خپلې ژبې او قام سره بې کچه مينه ترې څرگنديري، د خپلې
ژبې سره دا بې کچه مينه په جار ښايي او په خپلې ژبې وياړ کوي او دا
اظهار او دا وياړ داسې اعلانوي.....

دَ خپل نيڪه په بل روان پښتون همت لرمه
پښتو مې دين پښتون ايمان پښتون همت لرمه
پښتو به هم وي راسره دَ خپل شين غر دَ پاسه
بيا به تپه كرم يا قربان پښتون همت لرمه
دَ ابراش خٲٲڪ په شاعري كښې غم دَ يار او غم دَ روزگار
دواړه په غورځنگونو دي دَ زړه تارونه چيري او داسې خوندوره نغمه
زبروي چې خوږو زړونوله مرهم وي او ټكور هم-
ماشومان دَ ستا دَ كلي
ماپه لوتو كاڼو ولي
دا چې داسې راپسې
لكه تا چې ورته ويلي
كه دا تا ورته ويلي
ماپه سرو ستوگو منلي
دَ رومانيت دا ښكلي اندازې دَ ليدو دے .....
زۀ خو وایم ځان مې يې او زړه مې يې
وايه كنه ته چې يې كنه مې يې

دغسې مدهوش مې همېشه ساته
خه خواره نشه د ژوندانه مې يې
په غم کښې ډوب شوگير وهلې خپل احوال داسې بيانوي.....
زه دې له غمه شوگيرې تېروم
ته يې بې غمه خپل خوبونه کوي
او بيا چې کله پخپل ماحول نظر اچوي د سرمايي د بتانو د ظلم و
استبداد فریاد داسې کوي.....

چې ظلمونه په خوارانورنگ په رنگ که
خدایا دا فراخ جهان په هغو تنگ که
ورانوي چې زما خړې خواري خونې
محلونه د دې غټو غټو پورنگ که
ابراش ختک د رحمن بابا په شان.....

قناعت مې د خرقې لاندې اطلس دے
د تمام جهان بادشاه ظاهر گدايم

وايي چې.....

ارتگي د قناعت سره تړلې
کامراني د لوړ همت سره تړلې

اوريا دا شعر.....

تاته مبارڪ شه د بنگلي جنت
زه پخپله خونه کني جنت لرم
د طبقاتي کشمکش دغه هنداره هغه په بغاوت مجبوره کوي.....
نادار چي پکني پت وي او مالدار پکني بنکاره
کومه زه د داسي رواياتو بغاوت
د روزگار غمونو او خپل چاپر چل او د هغي عکسونه د هغه
په "تذبذب" نظم، نظم "مستقبل د پاکستان" او نورو ډيرو بلا نظمونو او
شعرونو کني د هغه د رون شعور بخري برېښنا کوي-
زه د ابراش خٲٲڪ د پاره لاس په دعائيم چي لوم خداي دي
بي تخيل نور هم افاقي کړي-امين

په ډيره پښتنه مينه
پروفېسر عزيزالله قرشي
تيري

د آبراش خٲڪ شاعري

تءُ د سوز ٻڌو د پارہ سوزہ تءُ
 زہ پہ وړاندې تلو د پارہ سوزہ تءُ
 تءُ لکہ د بت ولاړ، ولاړ بہ وے
 زہ پہ وړاندے تلو د پارہ سوزہ تءُ
 زہ د بقا ژوند د ورکېدونے يم
 تءُ د ورکېدو د پارہ سوزہ تءُ

"د سحراميد" د آبراش خٲڪ د شاعري د ڪتاب نوم دے. ما د
 خپلو خبرو نه مخکښي لوستونکو ته د هغه د غزل نه دري شعرونه
 وليکل ما داسي ولي وکړل، ځکه مي وکړل چې لوستونکي د آبراش
 خٲڪ د شعر ذائقه محسوسه کړي او زما سره زما په خبرو کښي
 شريک شي.

شاعري څه شے دے او مونږ يې ولي خوښوو، تاسو دې سوال
 ته څنگه گوري. ستاسو ځواب هر څه چې دې خوزه وایم چې د شعر
 مثال د خوشبويي دې يا د جانان دے خوشبويي څه ته وايي دا ولي
 ده وجود يې څه دې او جانان څه دې مونږ ورسره ولي مينه کوو
 حسن څه دې؟ مونږ يې ولي خوښوو، د دې ټولو خبرونه چې کوم

"ولي" پيدا ڪيڙي دَ دِي مونڙ سره هبڻ خُواب نشته خود ژوند هنگامه
چي خه ده هغه ٽوله په دِي خيزونو ده گني دنيا خود ڪندو ڪپرونوم
دِي بس خويوشه دے نو .....

په اصل ڪنبي زمونڙ دَ پڻتو شاعري دا ڪمال دَ منلو دِي چي
هر خو ڪه زمونڙ شاعر دَ روماني انداز نه آغاز ڪرِي وي خود ڀر زرد
خپلي روماني شاعري سره سره دَ وطن او قام په حواله داسي داسي
خبري وڪري چي مونڙ ته دَ خپل اولس شاعر ښڪاره شي. دَ ابراش
ختڪ په شاعري ڪنبي هم دغه رنگ موجود دے. دَ ده شاعري دَ
انفراديت نه اوس اجتماعيت ته رارسيدلي ده او بيا ڪه مونڙ دَ ابراش دَ
ڪتاب نوم ته وگورو "دَسحراميد" په دِي نوم ڪنبي هم زمونڙ اجتماعي
ارمانونه مونڙ ته په نظر راڻي. زه په خپل نظر ڪنبي دے شاعر ته
داسي گورم لکه دَ يو ماشوم په وجود ڪنبي چي خوان زلمے توانه طاقتور
سرے سڙي ته په نظر ورڻي. زه دَ ابراش ختڪ شاعري ته خوشبين
حڪه شوم چي دَ ده په شاعري ڪنبي ڀر شعرونه دَ ده دَ اوچت افڪار
او په بنه ڪاوشونو دلالت ڪوي.

ابراش ختڪ فطرتي شاعر دے دَ الهام شاعر دے او دا حقيقت
دَ هغه دَ رومي ڪتاب "سپيڇلي جذبي" او دَ دِي ڪتاب "دَسحراميد" دَ

شاعرانه فن ڏ تدریجی ارتقا نه واضح دی . پٲٲله ڏ الهامی شاعری
وڪالت په دی شعر کٲٲی داسی کوی .

ڏازل کاتب په برخه کٲٲی راکٲی

فنانة لری مدام ڏے زما فن

چی په زور وی هغه فن وی یو خو ورخی

چی مدام ڏے خو الهام دی زما فن

ڏ ابراش خٲٲڪ په شاعری کٲٲی ڏ حسن عشق ڏ محرکاتونه

علاوه نور گٲٲ شمیر موضوعات لکه تعمیر او اصلاح ، ڏ مزدور ژوند

یعنی ترقی پسند رجحان ، ڏ مزدور سره مینه ، حریت پسندی ، وطن

دوستی ، بشر دوستی ، ڏ بل ڏ درد احساس او داسی نور . ڏ بل ڏ درد

احساس او ڏ وطن دوستی جذبہ بی په نظم "مستقبل ڏ پاکستان" کٲٲی

وگوری او دغسی ڏ اصلاح او تعمیر رنگ بی په دی شعرونو کٲٲی

وگوری

ڏ غبر په خاوره ابادی جوړوی

په خپله خاوره بریادی جوړوی

خپله پٲٲتو دی سپوری خٲٲی ژاری

تہ نور وژبوله کٲٲی جوړوی

د مزدور سره د محبت او عقيدت جذبه او ولوله يې په دې
شعرونو کښې ښکاره ده.

قائل يم د خوارانو د خدمت او د عزت
موندلې په دې کار کښې ما جنت دے هم راحت
نادار چې پکښې پټ وي او مالدار پکښې ښکاره
کومه زه د داسې رواياتو بغاوت

دلته به زه دا خبره وکړم چې په دې دور کښې کتاب چاپ
کول او بيا په تېره تېره د پښتو کتاب چاپ کول زړه او ډېره لويه سينه
غواړي ځکه چې په دې دور کښې هر سره يو غټ نقاد دے او د
تنقيد کولو مقصد يې هم فقط د سړي د زړه ماتول وي. تنقيد د پاره د
اصلاح ښه خبره ده خو تنقيد د پاره د تنقيد ښه خبره نه ده. د ابراش
خټک په شاعري کښې که څه لږه ډېره کمي شته دا د مطالعې سبب
کېدے شي خو زما د پوخ يقين دے چې د وخت سره سره به دا کمي
مونږ ته بيا نه محسوسېږي ځکه چې په ابراش خټک کښې دا
صلاحيت هم موجود دے او فني صلاحيت هم.

مونږ ته پکار دي چې مونږ د دې شاعر رهنمايي او حوصله
افزايي وکړو. د ابراش په دې کتاب کښې ډېر نوي و خواره غزلونه او

نظمونه شته چې زمونږ د ادبي زوق تنده ماتولې شي. د دۀ کتاب په ډېره
 همدردانه جذبو لوستل پکار دي چې زمونږ دا شاعر د صبا د پاره
 زمونږ د قام او ژبې يوه بختوره اټاڼه وگرځي.
 زۀ د نمونې د پاره ستاسو سره د ابراش خټک خوشعرونه
 شريکول ضروري گڼم.

تذکره ستا د جمال چې پکښې نه وي
 هم تپه او هم سندرې بې معنې
 د اخلاص خوند او خوږلت چې پکښې نه وي
 ستا په ستوني کښې شکره بې معنې

تل وينم د شعر او غزل تل وينم
 داسې يو نظر يمه د فکرو فن

فرنگ کونتره ده واکښه
 ته عقابې ورته نظر جوړ که
 چې د فرنگ د ظلم شپې ختمې شي
 توري له شرنګ ورکه سحر جوړ که

چې د خوشحال شمله پرې فخر وکړي
پښتونه سر دې داسې سر جوړ که

زه درته گورمه بې وسه ماشوم
ته مې بې بې وژني بابا مې وژني
زه ستا د خويي خصلت پالنه کوم
ته زما خويي وژني ادا مې وژني

زه د روڼ سحر په طمع پايمه
تا که مې په ژوند تيارې خوارې کړلې

دا چې کړې قيصې د مايوسۍ راته
تاليدلې نه دې جوړ همت زما
کرم چې ابيارې د کل د زړه په خون
دغه ده جذبېه د حریت زما

په دي سر كشي سر مي خه وكرمه
واي كت بنه يم تيتيدلي نه شم
په سر كشي كني يي پنتو پوشيده
خكه خه بند ورته ترلي نه شم

او دغسي نور ڊپر شعرونه په ده كتاب كني شته چي زمونږ ادبي
زوق ته ژوند بخښلي شي هيله لرم چي ابراش خٲڪ به خپل دا يون په
خپل كراو او رياضت او په مينه نور هم ځرندے كړي. مونږ ټول دده
د پاره لاس په دعا يو.

په ډېره پښتنه مينه

رحمت شاه سائل

باچا خان مركز پېښور

۲ جولائي ۲۰۱۶

نعت شريف

رهر دَ رهبرانودے رهبر هغه يو
دَ ژوند په توره شپه کښې روڼ سحر هغه يو

خه داسې دلرباده چې ټول وفا وفاده
دَ خوږ زړه مسيحا ده غمگين په غم زما ده

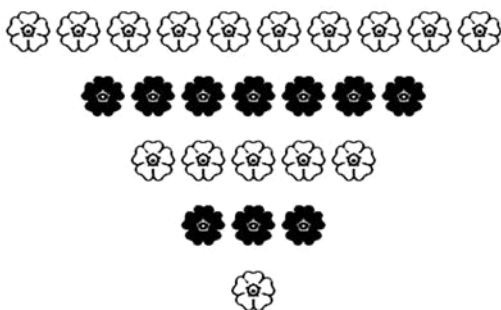
شفيع چې به زما وي په محشر هغه يو
دَ ژوند په توره شپه کښې روڼ سحر هغه يو

دنياده که عقي ده دده په سر پيداده
باچاده که گداده دهر چا رهنماده

غريزي مي په سترگو کښي اکثر هغه يو
د ژوند په توره شپه کښي روڼ سحر هغه يو

روضي له به يي ځمه ديدن به يي کومه
ابراش يي يادومه تل اوښکي تويومه

زما د رندو سترگو دے نظر هغه يو
د ژوند په توره شپه کښي روڼ سحر هغه يو

دعا

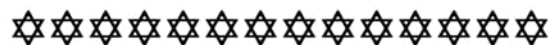
إلهي دبدو چارونه مي ژغوره
د محفل د بدکردارونه مي ژغوره

ماروان په نېغه لار د شريعت که
د شيطان لعين د لارونه مي ژغوره

چې په بد وخت کښې مخ واړوي بل لور ته
د نښه وخت د تابعدارونه مي ژغوره

چې په خله يې وي يوه په زړه کښې بله
د دې وخت د ډوزې مارونه مي ژغوره

چې خاطر دې ما آبراش په سيم و زر که
رښه داسې رشته دارونه مي ژغوره

بغاوت

قائل یم د خوارانو د خدمت او د عزت
موندلے په دې کار کښې ما جنت دے هم راحت

کوم څه چې مې په زړه وي هم هغه زما په خله وي
زده کړے ما سبق د حقيقت او صداقت

صورت بس هغه يو دے چې د زړه مې دے واکدار
واکدار به د زړه نه کړم بل صورت په يو صورت

نادار چې پکښې پت وي او مالدار پکښې ښکاره
کومه زه د داسې رواياتو بغاوت

په غر کښې هم څرگند دے او په سمه هم څرگند
قربان شم د مزدور د مشقت او د محنت

همت ته يې قوت ورکړو دې ما ابراش خٽڪ
چې پريوتنه نظر مې د مزدور په لور همت

غزل

د شين غر په سر تپه شوم چې خيبر ته ورسې
دا زما د مينې غر دې لخوا غر ته ورسې

زه او زه د لخوا غريم هم نوبنار، هم د خيبر
د يووالي دا خبر دې هر بشر ته ورسې

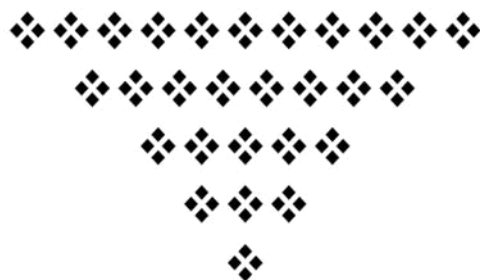
تخيلى مې اول لار شي د كابل وکړي سيلونه
د كابل نه چې راستون شي پېښور ته ورسې

د افغان غم لپونه كرم نه خندا شته نه خوبونه
دا زما په سر كښې درد دې هر يوسر ته ورسې

ما سره دې روغه وکړي که مې سر غواړي که پسونه
زما دغه يو پيغام دې مرور ته ورسې

په دې خپل ساده عاشق دې لږ نظر د کرم وکه
هسې نه چې لېونې شي د غره سر ته ورسې

د ابراش په کور کښې اور چې لگولې کوم وکړي
د دې اور دغه لمبې د هغې درته ورسې

غزل

زۀ خو وایم خان مې یې اوزرۀ مې یې
وایه کنه تۀ چې یې که نه مې یې

خس راته بنکار یې بی لتا جهان
هر خۀ که یې گرانه خوبس تۀ مې یې

دغسې مدهوش مې همپشه ساته
خۀ خواره نشه د ژوندانۀ مې یې

ولې دې هر ناز په اوږه وړم ابراش
دا خوراته ووایه چې خۀ مې یې

غزل

لواغراو خر خيبر چي يادومه په غزل کښي
خه هغلته نه راوړمه او خه وړمه په غزل کښي

اميد شته چي به پښتون شم د پښتون نه به خبر شم
تذکره د پښتونو چي تل کومه په غزل کښي

له مودو ورک شوه ځان به خامخا پکښي پيدا کړم
پښتانه دلر او بر چي لټومه په غزل کښي

دا د غبر په دام کښي نښته يو پښتون دے چي دوه ښکاري
زه يي بيا په ډبره مينه يو کومه په غزل کښي

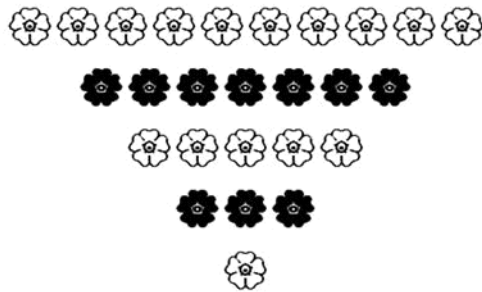
شونډي وچي زلفي سپوري ما افغان ته ده ولاړه
د پښتو د ناوې خښي غورومه په غزل کښي

د پښتو د ناوې سترگې که هر خودي سیاہ پوشې
د خپل فن په سلايي يې تورومه په غزل کښې

که هر خود د وخت خپسه مې په فکروخيال کښې
زه يې بيا يا تخنومه وينومه په غزل کښې

سهېلي پښتونخوا کوټه ننگرهار او که کابل دے
خپل خلوص پښتنه مينه ور لېر مه په غزل کښې

غرځنې د لواغرو ما ابراش ايساره نه کړه
د شين غر په جگه څوکه پسې تلمه په غزل کښې

غمونه

چې د چامي هر دم وړي دي نازونه
هغه نه مني زما مشقتونه

هغه کس چې ما ازاد په تن او من کړه
نن يې مالره تر لاسي بڼې لاسونه

دامې څنگه د زړه سر د نه پوهېرم
هر وگړي ته زما شميري عېبونه

چې هيڅ غم زما د غم ورسره نشته
د هغه غمونه ورم په سر پندونه

چې په کومه خله يې تل زما صفت کړه
په هغې خله يې نن راکړل پېغورونه

اوبه خور كه مي هر خود زره په خون كرل
نه مي خپل اونه مي بلك كرل سره گلونه

چي زما ابراش خٲك دسر دبنمن دے
دهغه سره كوي مصـلحتونه

دوه شعرونه

پرون دي ويل راته چي مه راگوره
نن راته سترگو كني ستونه كوي

زه دي له غمه شوگيري كومه
ته يي بي غمه خپل خوبونه كوي

اخلاق

چي دَبل په غم غمجن په بنادي بنادي يې
مبارک شه بامراد يې بامراد يې

خان شاگرد شمېره په وړاندي که تلل غواړي
که هر خو هم په خپل فن کبني غټ استاد يې

خامخابه ستا په غم آه و فریاد کا
که دي بل په غم کبني ته هم په فریاد يې

نه په ژوند او نه په مرگ به د چا ياد شي
که قائل د تشدد او استبداد يې

دادې بنکي وو اخلاق چي نن يادېري
که هر خو خاورې ايرې يې اووره بنادي يې

غزل

دا چې په ما پورې خدا کوي دابنه نه کوي
دا ډېره غټه ناروا کوي دابنه نه کوي

که حلال کرې چرگ يم ياره خود ستا دپاره
دا چې زما دسر سودا کوي دابنه نه کوي

پرون دې وې چې ډېر مې بدې شي شين سترگه رقيب
په ترخ کاته چې ورته بيا کوي دابنه نه کوي

نه بنيابي نه بنيابي د ستا سره پښتونه ياره
کله چې "نا" او کله "ها" کوي دابنه نه کوي

اغيار ته ونيسي لاسونه د دعا دپاره
ما خوار عاجز ته بد دعا کوي دابنه نه کوي

رقيب دپاره مينه مينه يې وفا ويايې
دې ما ابراش سره جفا کوي دابنه نه کوي

تذبذب

دازه ظالم او كه مظلوم یمه زه
خوك داسي شته چاته معلوم یمه زه

خوك مي طالب، خوك مي ترهگر يادوي
ماته را اوبنايي چي كوم یمه زه

هلته سخي شمه چي خاے يي نه وي
دساوت په خاے كني شوم یمه زه

دوخت خپرو چرته لوه كرم كه نه
كه نه له هغسي ماشوم یمه زه

هر خوكه ما جكه شمله ترلي
والله كه پوه يي په مفهوم یمه زه

طمع

چې ظلمونه په خوارانورنگ په رنگ که
خدایه دا فراخ جهان په هغوتنگ که

چې یې مخ د مسلمانو ځنې واوړي
غېر مسلم خدایه په خپله کښې په جنگ که

چې د غېر په خله مې وژني وړانوي مې
حیرانېرم چې افغان دغسې څنگ که

وړانوي چې زما خړې خوارې خونې
محلونه د دې غټو غټو ورننگ که

چې منگلې یې د خوار په وینو سرې دي
هم دغسې یې په خپلو وینو ورننگ که

طمع توکه به ابراش د چانه وکړم
چې افغان هم عادتونه د فرنگ که

ټیټی

چې به زرغون شي خيال مې نه شي
په بلنزينه مې لونگ کړي دينه

که دې د بل چا خاطر وکړه
امید لره چې به د ستا خاطر کوينه

اول د زمکې خاطر وکړه
پس له خاطره ترينه غواړه سره گلونه

چې یو نظريې ووينم نذرونه مې منلي
پسونه مې منلي دي ډېر پسونه مې منلي

تل به ډنډروي کل به نه شي
څوک چې په للمه د گلونو کر کوينه

الله په زړونو کښې اوسېږي
کم عقله مه ازاروه د خلقو زړونه

تۀ كه دبل په غم بنادي كړي
د ستا په غم به خامخا بنادي كوينه

تۀ كه دبل په غم خوشحال وئ
د ستا په غم به هر سرئ خوشحاله وينه

داتۀ يي چي كوي جانانه ستمگره
دي ماسره معلمي جانانه ستمگره

چي مسافر دبل وطن شي
د خپل وطن ارمان به ولي نۀ كوينه

ستا د يادونو سره ياره
په بل وطن كني وړخي شي صبا كومه

د پر راتۀ ياديري مسافر جانان
يه خدايه رايي ولي زر جانان

اشنا که ته راسره نه وي
مسافري کبسي راسره وي ستا يادونه

اخترپه کور کلي کبسي خوند کړي
د مسافرو خه اختر خه يي خوندونه

د مسافرو خه ژوندون وي
خواراک يي غم وي په ډگر کوي خوبونه

باور وکه اشنا چې دې کالونه نه راځي
خوبونه نه راځي ماله خوبونه نه راځي

غزل

چې د غضب کاتۀ نگار وکړي
ورته به پلار د چا اظهار وکړي

د شونډو اوړيې مالبه لمبه کړي
چې صفتونه د اغيار وکړي

په یو نظريې یم بار بار وژله
که داسې نه ده ییادې لار وکړي

رقيب ته کړي په نه غوښتو ستونه
ماته په غوښته هم انکار وکړي

رښتیا وعده یې د رقيب سره وي
په مونږه هسې انتظار وکړي

وروتۀ وایي ابراش داسې ولی
کانې راواخلي په ما وار وکړي

چېلنج

د خپل نيکه په پل روان پښتون همت لرمه
پښتو مې دين پښتوايمان پښتون همت لرمه

تنکی غوتی به د ازغوپه بن کښې وټوکوم
باغ به پیدا کړم هم باغوان پښتون همت لرمه

پښتو به هم وي راسره د خپل شين غرد پاسه
بيا به تپه کړم يا قربان پښتون همت لرمه

ميئن به دوي هم په پښتولکه د خان غوندي کړم
دغه بنايسته ښکلي خوانان پښتون همت لرمه

که د اغيار خپته خوږېږي لري شک په زړه کښې
چېلنج دا گز دے دا ميدان پښتون همت لرمه

*****

سره گلونه

ماشومان د ستاد کلي
ماپه لوتو کانوولي

دا چې داسې راپسې دي
لکه تا چې ورته ويلي

که دا تا ورته ويلي
ماپه سر سترگو منلي

راته نور مخونه هېڅ دي
چې مې ستامخ ته کتلي

که مې سر دے او که مال دے
ماپه تا باندي بایلي

ستا د چم د وړو کانی

سره گلونه بنکلی بنکلی

گمان مه کوه جانانه

چې ابراش به ترینه زغلي

درې شعرونه

لکه ازغې مې زړه کبني بنخ يې زما گله ياره

زما د زړه نه به پرون نه شي هېڅ کله ياره

زه به دې خپل گنم يو ځل مې درته خپل ويلي

ته مې پردې پردې گڼه يه زما خپله ياره

دا د زړه وباسه چې زه به دې د زړه وباسم

زما په زړه کبني به اوسېرې تل تر تله ياره

انتظار

نۀ دچا دسټرگو توریم نۀ دچا دغارې هاریم
دا دچا دپاره ژوند کړم دا دچا په انتظاریم

دأمید دیوه مې مړه ده استوگن یم په ظلمت کښې
نۀ مې دوست نۀ مې احباب شته په گرفت کښې داغیاریم

چا طالب او چا ترخگر کړم، ډېرې خلې ډېرې قیصې دي
تل په نوي نوم یادېرم دهر چا سټرگو کښې خاریم

په مثال دناينایم، تل په پتوسټرگو یون کړم
دمنزل پته یې نشته زه روان په داسې لاریم

همپشه چې دبل بارتۀ نکوساروي مردهغه دے
زه که مردیمه نامردیم، چې دبل په اوږه باریم

پغله افغانی

نشه یې ده په سر کښې د خانی او امیری
نودا به څنگه پوي کرم په معنی د غریسی

دا کس د دې لائق نه دے چې ورکړو سره گلونه
راځی چې ورته واچوونن غاړې کښې رسی

راځی پښتونن چې دا مغل پښتون راتینگ کړو
سم دم به شي چې وڅوري په دې سر یو خو خپلی

په ژوند یې چې په سترگو مجبوري لیدلې نه وي
هغه به احساس شه وکړي د بل د مجبوری

مغل به شاعری ته زما هسې داسې وایي
افغان ته به ښکار یږي لکه پغله افغانی

لعلونه به گڼي دې ما آبراش خټک شعرونه
پوهېږي چې کوم خلق په معیار د شاعری

غزل

نه مڼي قدغن زړه مې لیده غواړي
دغسې ستا زړه غواړي که نه غواړي

راوله د زړه خبره شونډو ته
ووايه په جار چې خه دې زړه غواړي

درشم او که نه دا راته ووايه
زړه خومي نن خاڅا درتله غواړي

دا که دا قيصه زما او ستا تر مينځ
مينځ کښې دا رقيب پکښې بيا خه غواړي

پوي د شرافت په ژبه نه شولو
بنکاري راته دا چې ډيږده غواړي

بڼه پوهېرم بڼه ورباندې زه ابراش
دا ظالمان چرته زمونږ بڼه غواړي

غزل

د رقيب گوتته برملا مه نيسه

زړه مې د اور په لمبويي مه نيسه

ساقيه پام كوه بې قدره به شې

جامونه ډك ورتته ييا يامه نيسه

غار ه مې ونيسه چې زه او ته وو

په ډك محفل كښې مې اشنا مه نيسه

تن مې ټكړې كه ته پخپله خوښه

خوپه وينا مې د بل چا مه نيسه

چې دې سره كړي دي زما په وينو

دغه لاسونه اوس په شامه نيسه

وښايه ما ابراش ته بله گناه

ده غريبي په گناه ما مه نيسه

سیموزر

خود به درته خان وایم چې خان دې رانه وړې دې
 ځکه دې غلام یم چې ایمان دې رانه وړې دې

کفر ته دې گډ کړم خوي خصلت مې د کفارو شول
 هغه خوي خصلت د مسلمان دې رانه وړې دې

ژوند د بې ننگۍ کوم چې تا سره مې مینه شوه
 هغه نام و ننگ د نر افغان دې رانه وړې دې

کرم دې لېونی صبا د ستا، ییگا د ستا فکر
 فکر د رحیم او د رحمان دې رانه وړې دې

څه چارې دې وکړې په مایه د سیم وزر مینې
 دین دې رانه وړې دې قرآن دې رانه وړې دې

دومره بې قیمتې نه وه خان دې ما ابراش خټک
 نن شومه خبر چې دېر ارزان دې رانه وړې دې

غزل

خه دې کرم د خودې کرم دا خه کوي
گرانه بي پښتو دې کرم دا خه کوي

ما وي دا پښتون سر به مې تپت نه شي
نن په تپتېدو دې کرم دا خه کوي

مخکښې دې ډېر زيات ومه په زړه کښې زه
اوس په کمېدو دې کرم دا خه کوي

سخته دې يوه د بلې سخته وي
مړپه اندېښنو دې کرم دا خه کوي

ستا دپاره ستا کوڅې ته ځم راځم
خوب دلبونو دې کرم داڅه کوې

نه دې شي پيرزوپه ما دسمې ژوند
سريه تورو غرو دې کرم داڅه کوې

اوس مې د زړه کل ايياري نه کوې
بس په رږدو دې کرم داڅه کوې

هروخت مروروي آبراش څه وکرم
ستري په جرگو دې کرم داڅه کوې

*****

غزل

دیدنونه به نن وه شي او که نه
دازخمی زړه به می بنه شي او که نه

دازماد خورزرگی آه و فریاد
گرانه تاته اوربده شي او که نه

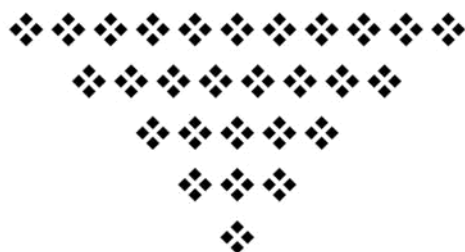
په پاخه خله چي لوزونه تل اومه کړي
دالوظونه به پاخه شي او که نه

چي مي سترگوته خير گوري رېښتيا وايه
تاته خان پکښي لیده شي او که نه

پالي پال وگوره دا راته وبنايه
زره زمابه زما زره شي او كه نه

دا چې نن تراخه تراخه دي بي له تانه
دا وختونه به خواره شي او كه نه

خله خو خله ده د اغيار چې ستا په خله ده
خله دي ما ابراش به خله شي او كه نه

سودا

خُله دَستا خو پکښې ژبه دَبل چاده
گرانه دَپره دَافسوس خبره داده

هر يو کار چې تۀ يې کاندې دَزرۀ سره
زۀ يې وينم دَرقیب پکښې رضاده

دا چې تۀ ورته په سرو شونډو موسپري
دَرقیب خله خکه دَکه دَخداده

خۀ گناه او خۀ خطا خو په ما پور که
دا چې تل يې را کوې دَخۀ سزاده

فکرمن زه د ستم اوسزانۀ یم
های افسوس چي د تور نیتوپه ویناده

دکم اصلوپه تور نیت دې خدای خبر که
تل په خلۀ اوپه زره دازمادعاده

که دې یو دین د سر په بدله وي
ما آبراش لره قبوله داسوداده

خطا

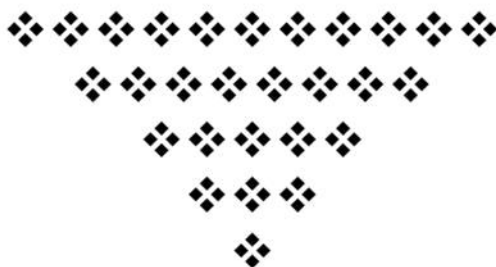
په رخسار دې لکه اوبنکه تل بهېرم
دا چې ولې دې تر لبونۀ رسېرم
ستا یادونه راسره وي باور وکړه
که هر خو په تورو غرونو کښې اوسېرم
د صورت وینه مې وچه رنگ مې زېر شو
هر چا ولیدم خوتاته نه بنکارېرم
چې دې بدې شمه دومره د زړه سره
خه گناه خه مې خطا ده نه پوهېرم
تش کاته چې ډک محفل کښې راته وکړې
خداي قسم چې په جامو کښې نه خایېرم
ستا نظریه ما آبراش کله پرېوزي
که هر خو درته زه وړاندې وروستو کېرم

مسافر

چې بي وطنه بي جانانه يې اختر تيريري
شه قيامتونه به په زړه د مسافر تيريري

نصيب يې نه شول د پلنگ نه د بستر خوبونه
هره لمحہ يې بي بالينه په ډگر تيريري

تل مخامخ وي مسافر د لوړو تندو سره
د ژوندانه ورځي يې دغسي اکثر تيريري

پښتو

زه پښتو که هر پښتون ټوکې يم
داسې هم يوشته چې يې ستايلې يم

شکر دې په خله کښې خويې پاتې يم
خېر دې که ده زړه نه يې وتلې يم

خیر که راته وگوري دنن پښتون
که دچانه يم دپره ښکلې يم

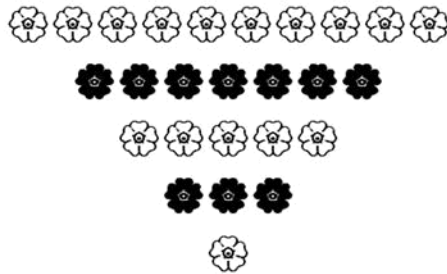
ژبه يې په بله ژبه نه خوزي
يوخل يې چې زه په ژبه ويلې يم

اوس مي يو پڻتون جانان موندلے دے
حڪمہ مقابلي تہ راوتلي يم

بيا مي لاس وهي په تور اوريل کني نن
بيايي نن شين غرتہ خٲولي يم

مري کہ پاتي کٲري غبرزما پري خٲ
بنه دچي آبراش په لاس نيولي يم

غزل

هغه چې په کاته شي دا زړه مې داسې داسې
گوگل نه په واته شي دا زړه مې داسې داسې

تالی خورمه ځنگېرم د فکر په تالونو
زلفان يې چې خواره شي دا زړه مې داسې داسې

چې خیراته وگوري هغه په اودو سترگو
هر زخم مې اوده شي دا زړه مې داسې داسې

والله چې ما پښتون کړي بانه تېره تېره يې
رانېغ چې پښتانه شي دا زړه مې داسې داسې

نظم مستقبل دِياڪستان

دِپڻسوراڻي اڀس واقعه

دِماسخوتن گپ

ماشوم:

خوراڪي تاله به دَسرو بنڪلي والي راورمه
تندي له ٽيڪ هم به دي پوزي له نتڪي راورمه
باباجي! تاله به هم بنڪلي شملاڪي راورمه
مورجاني تاله به هم بنه بنڪلي شاري راورمه

ملا لئه تئه ولي خفه يي تاله خئه راورمه
تاله به سپين او سره پاپر او ڊپر خواره راورمه

خودا به هله راورم ڪله چي زه خوان شمه
جوڙ چي د علم په قوت غت پهلوان شمه

موربي بي:

دا ارمانونه دي پوره ڪره خداي زما بچيه
زما په خله او په زره دغه د دعا بچيه

ستا مستقبل دې وي روښان رڼا رڼا بچيه
تل دې ودانه وي په تازما دنيا بچيه
بس دې اوده شه نور مجلس به کوو يا بچيه

ښه د مورجانې لږ هوم ورک کوم اوده به شمه
چې څه نه څه وکړم، پوهېرم څه نه څه به شمه

په دې وره وجود يې دومره غټه شپه تېره کړه
د څه نه څه د پاره شپه يې شوگيره تېره کړه

اوبه مې گرمې کړلې مورې اودسونه وکړې
هله راپاڅي اذان شو دې مونځونه وکړې
د څېر د پاره دعا او غواړې نفلونه وکړې
الله په غوښته خوشحالېري ترې سوالونه وکړې

مورجانې ماتلاوت کړې ما نفلونه کړي
د لومې خداي نه مې سوالونه غرونه غرونه کړي

د پاکستان د ترقی او خوشحالی د پاره
په خصوصي توگه د دې دهشت گړی د پاره

د سکول جامې مې اچولې دي تیاریمه زه
وېن به رادرومي بس د وېن په انتظاریمه زه

لکه چې وېن راغی مورجانې هارنونه کوي
زما دوستان هم د بهرنه اوازونه کوي

هله مورجانې په تېفن کنبې راله خه و اچوه
نیمه اگی ورسره نیمه پراته و اچوه
مورجانې لبر راله دې سترگو کنبې رانجه و اچوه
خوراکی ته راله دې متو کنبې بسته و اچوه

مورې رخصت راکوه لارمه د خدای په امان
خه په خدا خدا خپل سکول ته لارل دا ماشومان

خودا خندا دهر ماشوم شوه په ژړا بدله
په یو ساعت کښې شوله دا خواره فضا بدله

خو توپیک زنوپه دې سکول باندي حمله وکړه
ټولې نړۍ د دغې ظلم ننداره وکړه

مه وژنه مه مې وژنه زه ماشوم نادان یمه
زه خود هېچانه د سوداونه د زیان یمه
زه د ادکې مور د خوږ زړگي درمان یمه
ته هم انسان یې آخر زه هم یو انسان یمه

دغسې نه ده چې فقط زما د خان قاتل یې
زما د مور بي بي زما د باباجان قاتل یې
د انسانیت قاتل یې هم د مسلمان قاتل یې
زما د دین قاتل یې هم مې د ایمان قاتل یې
د وخت قاتله ته زما د هر ارمان قاتل یې

دٲښتو نځواپه هريو كور كښي دي ويرونه جوړ كړل
 زما دي زړه پښور زړه كښي دي زخونه جوړ كړل
 ظالمه تا خود ظلمونوريكارډونه جوړ كړل
 د ماشومانو د سرو وينو دي ډنډونه جوړ كړل

زما تور سري او گلونه ماشومان قتلوي
 دا ماشومان نه، ډاكتيران پروفيسران قتلوي
 دي ما آبراش خٲك مذهب زما ايمان قتلوي
 په حقيقت كښي مستقبل د پاكستان قتلوي

خودامي واوړه اي قاتله په كهلاو غوړونو
 بدل به اخلم درنه زه پښتون د دي ظلمونو

تل به د ستا دا د ظلمونو سلسلي نه وي
 زما په وينو به تل ستا منگلي سري نه وي

ستا دا منگلي تر څنگلو كټ كولي شمه
 دغسي تا هم په سرو سترگو ژرولي شمه

غزل

هغه چي نشته ده اختر خة عجيبه غوندي دے
هر مانسامے او هر سحر خة عجيبه غوندي دے

لکه غلبيل سوري سوري شواف يي هم ونه کة
زما پنتون زخي خيگر خة عجيبه غوندي دے

په خة گناه په خة خطا ماته دابنه نه گوري
هر يو نظر هر يو بشر خة عجيبه غوندي دے

د حق خبره خو کوي خو حق گويي نه کوي
زما منبر زما رهبر خة عجيبه غوندي دے

وايي مات بنه يم او کت بنه يم تپيدلي نه شم
دا سر خورلے زما سر خة عجيبه غوندي دے

په ما ابراش بي چاري وکړي په خدا خدا کني
دا دغي وخت داستمگر خة عجيبه غوندي دے

غزل

تاكه دهار داورى نمر كر لو خان
ماهم گن سورے درون شجر كر لو خان

زه دجرگونه په شارانغلمه
تاكه هر شوهم مرور كر لو خان

چي په محشر به مي داور نه ساتي
په داسي نور مي منور كر لو خان

ته كه په نه خبره شر جوړوي
ما په امان دهر يوشر كر لو خان

غزل

سپرلیه راشه رنگینۍ راوړه
مونږ له پیغام د خوشحالی راوړه

زمونږ کوڅې کښې کوم پخوا به چې وو
هغه خوند رنگ د زندگی راوړه

سوکره ختمه که نېستي ختمه که
مونږ له سامان د سوکالی راوړه

زمونږ د ژوند ناوې چې بیا سینگار شي
د سرو نټکی د سرو ولسی راوړه

د نوي کال سپرلیه خدای د پاره
د پیغلي شال راوړه شاری راوړه

آبراش خټک وایمه گجی گجی
زما رېښې رېښې پگړۍ راوړه

بندگي

بي له خدايه چي دَبل چا سرتيبي كرم
په دي كار به حان له گرانه زندگي كرم

الباسط او القابض چي هغه ذات دے
شة حاجت چي دَبندگانو بندگي كرم

چي دَبل دَ ژوند په لار كښي خندا او خاريم
هم په دي به دَ خپل ژوند لاره ازغي كرم

هر حاجت مي دي له غېره خداے مي هېر دے
حكه زه آبراش په ژوند كښي اسويلي كرم

لواغر

ڪه يي سيمه او ڪه غردے ماشاءلله
لواغر خو لواغر دے ماشاءلله

ڪه وره دي ڪه خوانان او ڪه سپين ريري
دلته هريو بهادر دے ماشاءلله

دي ازاد د جهالت تورو تيارونه
لڪه روڻ هسي قمر دے ماشاءلله

په ليدويي چي بيمار زړونه رغيري
عجيبه يي مازديگر دے ماشاءلله

دغه دواڙه يي ديوتر بله تڀردي
ڪه قلم او ڪه خنجر دے ماشاءلله

زه آبراش خٲڪ به يي زار د لواغر ڪرم
ڪه مي سر او ڪه مي زر دے ماشاءلله

علم

د علم په قوت جوړ زور ور شه راځه
خاوند د هريو خيز د بجر و بر شه راځه

رښتيا طالب علم شه حصول د علم و كه
دهر چانه بهتر او بالاتر شه راځه

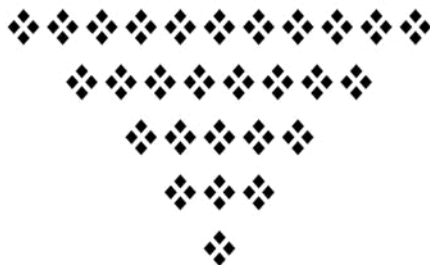
كه علم دې حاصل كۀ دا دې توره ده هم ډهال
غالې شه او محفوظ د هريو شر شه راځه

د علم په رڼا د جهالت تيارې كه ختمې
په تكه توره شپه كښې روڼ سحر شه راځه

نظريي چي تر عرشه لامكانه پوري رسي
د زمڪي په مخ داسي يو نظر شه راءه

دا سر په سر حساب نه دے چي هر چا ته ٲيٲيري
ٲيٲيري چي الله ته داسي سر شه راءه

دي ما ابراش خٲڪ دي نصيحت ته فهم وڪه
خبر په خپل بهبود په خپل ضرر شه راءه

ستاینه

دا دې غندنې دې هم یو جهان مننه کوم
خله مې دې ماته شي چې زه پرې ستا غندنه کوم

بې خایه مه کوه تنقید مې په تخلیق او تحریر
زه د تخلیق او خپل تحریر گره کتنه کوم

ارمان پرې ورېژوه بڼې ډېرې پوښتنې وکه
زه ډېرې نه کوم یوه درنه پوښتنه کوم

دا راته ووايه حاسده چې ته ولي سوزې
زه چې غزل کښې د شین غرد پاسه تلنه کوم

ستا خو عادت دے که دې زه هر خاے غندلې یمه
مگر آبراش به دې په هر خاے کښې ستاینه کوم

د کینې ډک دا خچن زړونه مووینخل غواړي
دلته فضا د رورولۍ قائلول غواړي

حاسده تا چې په خپل حسد او کینه ساز کړې
دا دې محل دا بنیادونه نړول غواړي

دا غټ شجر چې ایاري یې تا په حسد کړې
د دې شجر د تنې جرړې کټکول غواړي

سُر که مُطربه راشه نن د خپل رباب تارونه
دا فضاگانې دا اهونه ختمول غواړي

وچپړه بیا مستې نعمې رباب له تنگ ورکه
دا د غمونو نه ډک زړونه خندېدل غواړي

خټه

غټان که بد وایي که بنه وایي
بدیې شوک نه گڼي چې خه وایي

داد غټانو خله ده باک یې نشته
شپروته شپراو که آته وایي

چې په معنی د پښتونه پوهیږي
هغه هم خان ته پښتانه وایي

دې ما آبراش خټک دې خواری خلی ته
شوک داسې شته چې ورته خله وایي

خار

که خاوندیم که فرزندیم او که پلاریم
دایمان متاع چي نه لرمه خواریم

د دنیا متاع که نه لرم باک نشته
چي متاع د دین لرمه غټ مالداریم

گله کل یې ته زما د دواړو سترگو
پروا نشته که د ستا سترگو کښې خاریم

خدا دې تازما د لاسه ازار نه که
ستا د لاسه که زه سل ځله ازاریم

*****

غزل

نۀ مې غزل د مینې اوري نۀ تپه د مینې
په خۀ اټکل جانان ته وکړمه قیصه د مینې

هغه که مینه مینه وایي خو د شونډو په سر
زما په زړۀ کنبې د محکمه اراده د مینې

که یې هر خو هم په وعدې پسې وعده وکړله
مگر پوره یې یوه هم نۀ کړه وعده د مینې

دا چې شروع ده نن زما او د جانان تر مینخه
انجام به مومي او که نه دغه ډرامه د مینې

هر چې راځي زما په سر او په زړۀ بڼې لگوي
څوک داسې شته چې ماله راکړي حوصله د مینې

دا نفرتونه دا ظلمونه چې خوندي شي پکنبې
غواړم په پاکه زمکه داسې زلزله د مینې

خیرات دامن به ترے غوارم د وطن د پاره
جگه شمله به ورله ردم په سر تخفه د مینې

دا چې یادېرم په هر خاے کبې د نفرت په نامه
بیا به اوچته کرم په درست جهان نامه د مینې

گرد آفت دکل به وکرم د نفرت په لاله
بیا به تخلیق کرم یوه نوې افسانه د مینې

جذبه د مینې به یې خامخار اولر زوي
که یې محسوسه کره زما زړه کبې جذبه د مینې

امید قوي دے چې راکوز شي د نفرت له بامه
که په نظریې شوو زما په تن جامه د مینې

دعا کوئ چې روغه وکړي توپک وغورځوي
بیا ورله بیا یامه آبراش خټک جرگه د مینې

غزل

دا زړه زما مالدار دے چې نادار پکښې اوسیري
دا زړه د ستا نادار دے چې مالدار پکښې اوسیري

روښان به په رڼا د معرفت نه شي هېڅکله
ترڅو چې دا درهم او دا دینار پکښې اوسیري

دا ستا په دې یو مټي زړه کښې خوار ځایري کله
بس دغه خوشته من خلک په شمار پکښې اوسیري

دا زړه دې تر هغې پورې په زړونو کښې مه شماره
ترڅو چې دا مېخوار او دنیا دار پکښې اوسیري

د گلو باغیچه ده خو د پاره د مالدار
د خوار غریب د پاره سور انکار پکښې اوسیري

سري لمبې

خه تودې سرې مې په دې خپلې شمزۍ تېرې کړې
 ډېرې اندېښنې مې په دې خپلې شمزۍ تېرې کړې

نه مې خوک همدرد او نه غمخوار په سترگو وليده
 تكي تورې شپې مې په دې خپلې شمزۍ تېرې کړې

ختمه يوه نه وي په قيصې پسې قيصه راځي
 خه ډېرې قيصې مې په دې خپلې شمزۍ تېرې کړې

مه مې پوښته نوره داشين غرد لواغر کسه
 دغه شان درانې مې په دې خپلې شمزۍ تېرې کړې

راشه که مې گورې په ايرو کښې له لوگېر مه
 تكي سرې لمبې مې په دې خپلې شمزۍ تېرې کړې

غزل

ڪه منگلي دي هر خو ڪري په اترنگ رنگ
پت به نه ڪري ڪرما د ويني رنگ رنگ

د ننگيال بابا په رنگ به غالب نه شي
وي به دغسي مغلوب ستا دا اورنگ رنگ

زه نمسي د ننگيالي بابا ننگيال يم
په عالم ڪنبي دي بنڪاره زما د ننگ رنگ

په باطن ڪنبي د سيرت بنڪلايي گوره
په ظاهر صورت يي مه غنده بدرنگ رنگ

هر يورنگ له خپله رنگه، بويي له بويه
په لونگ ڪنبي چا ليدله دے د بنگ رنگ

زه آبراش خٲڪ د امن طلبگاري م
ستا په روڻ جبين عيان بنڪاري د جنگ رنگ

خان

په سیم و زر رانه ایمان اخلي
په سپینه ورغ یې په میدان اخلي

سخته یوه یې وي له بلې سخته
په خوځورنگ مې امتحان اخلي

پوره به نه شي دغه خواب د اورنگ
چې په دولت به دې افغان اخلي

فرنگ که مال سپین و زر را کوي
خوپه بدل کښې رانه خان اخلي

لوڅ لغړ

بد بنده د پاک سبحان شي بد اندېش
بي مقصده چې گويان شي بد اندېش

په يوه گړۍ يوه په بله، بله
زر منکر د خپل بيان شي بد اندېش

لکه بت ولاړ د ژوند په مرحلو کښې
نه روان او نه کاروان شي بد اندېش

د دې خپلې پوچ گويۍ له برکته
نه ودان او نه کامران شي بد اندېش

تل آشول کاندې آغې يې نصیب نه شي
خان له تندر د آسمان شي بد اندېش

لوخ لغړ او اواره په جهان تېر شي
نه د بل او نه د خان شي بد اندېش

خان که هر څه هر څه شمېري اخر دا چې
بې وزره بې پايان شي بد اندېش

نتیجه يې اخر دا شي آبراش وایم
په ایمان خلاص د ایمان شي بد اندېش

صداقت

ارتگي دقناعت سره تړلې
کامراني د غٲ همت سره تړلې

پوشيده دې غٲ عزت په بڼه خصلت کښي
بي ارزي د بد خصلت سره تړلې

بد خصلت د بدنامي باعث جوړيږي
ښک نامي د بڼه خصلت سره تړلې

صداقت او پوچ کويي دي سره لره
صاف کويي د صداقت سره تړلې

جنت

نه سرته بالنبت نه په سر چت لرم
خيال لکه اسمان هسي اوچت لرم

خود په راپسي وي غاصبان د وخت
زړه کبسي چي جذبه د حریت لرم

ته خان د محل زه د جونگرې خان
ستا که عزت شته زه هم عزت لرم

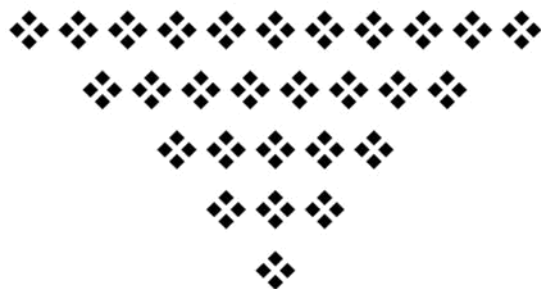
تاته مبارک شه د بنگلي جنت
زه په خپله خونه کبسي جنت لرم

تہ کہ سیم وزر لری زما پری خہ
زہ د فکروفن غوندي دولت لرم

دا چي مي اغاز کرل نن درانه ويل
دا خود درانو درانو صحبت لرم

تہ چي په تپه مي يکه زار وکري
زہ آبراش په زړه کبني دا حسرت لرم

برخه

زمانام زما مقام دې زما فن
نام را کرې غټ انعام دې زما فن

هغه ځاے هغه منصب مالره هيڅ دے
چې په کوم ځاے کښې بدنام دې زما فن

چې په کوم پلؤ مې بيایي پسې ځمه
مقتدي دې هم امام دې زما فن

هم په دة مې ابتدا هم انتها ده
هسي نه چې چند ايام دې زما فن

برناحقه هر محفل او په هر ځاے کښې
تا غندلې په هر گام دې زما فن

خامخايي په غندنه خفه کېږم
زما ځان زما گلفام دې زما فن

کم علمي او زما فن دې سره لري
هم ادراک هم احترام دې زما فن

چې په زور وي هغه فن وي يو خو ورځي
چې مدام دې خوا الهام دې زما فن

د ازل کاتب په برخه کې راکړي
فنا نه لري مدام دې زما فن

که هر څه دې خودې ما ابراش د پاره
گل اندام او دل ارام دې زما فن

اودۀ جذبي

چي په پښتو قربانېدله نه شم
هرگز پښتون خان ته ويله نه شم

زما پښتو چې بي ننګي گڼي څوک
دا اوتې بوتې يې منله نه شم

دا د زړۀ وياسه د وخت قاتله
چي زۀ پښتون دې لار نيوله نه شم

هغه چې هر پل زما سر ماتوي
زه يې هم گل په سر تومبله نه شم

اوس به کفن په سر ترم ملګرو
بس دې نور اوبنګي څخوله نه شم

خنڪه رهبر، خنڪه دژوند ترجمان
خپل چاپيريال چي زه ليدلے نه شم

قلم به مات كرم نور به نه ليكمه
اوده جذبي چي وينسولے نه شم

داسي كه خله وي نو چي نه وي بنه ده
د حق وينا چي پري كولے نه شم

ستاد خاطره خپل خاطر په لمبو
آبراش خٲڪ نور سوزولے نه شم

احترام

اورولو له موقع دَڪلام وركه
انعام مه وركوه خپر دې دُشنام وركه

اے خاونده دَ نومونو دپرو دپرو
راشه نن خودې گمناموله نام وركه

تانشلي همپشه دكي كاسي دي
راشه نن خودې مسكين له يو جام وركه

دايو دپربنه دَ شاعر دپاره دپري
دالفظونه خوار شاعر له انعام وركه

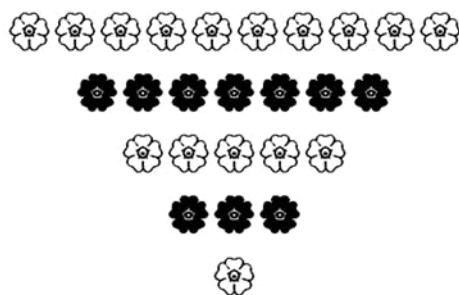
كه هر خود غت مقام سره گمنام دے
دَمقام چي مستحق دے مقام وركه

دالزام او ددشنام فن خومي نه دے
زره دستا چي پري يخيبري الزام ورکه

ساه رابنکلي دم ختله راته بنکاري
بس دي نور دي تخيل له ارام ورکه

افتراق په محبت کني کله کله
محبت له استحكام او دوام ورکه

تش په خله يي د ادب وگره ياد که
خوار آبراش خٲك له دا احترام ورکه

اميد

ماهره شپه صبا كره د صبا په طمع طمع
صبا راباندې تېر شي د بېگاپه طمع طمع

صبا او د بېگاپه خاې نن بيا بيا راته وايي
دا پاتې ژوند به تېر شي دا دې بيا په طمع طمع

حقدار كه د جزانه يم ديار خله د منظوره
سزادې راله راكړي د جزا په طمع طمع

لا شمعي بلوم آبراش خٲك د اميدونو
په تكه توره شپه كښي د رڼا په طمع طمع

*****

وچ لركے

چي پڻتون يمہ دا خُڪہ بد سرے يم
کہ نہ دا چي دَ خوشحال بابا نمسے يم

خُءَ گناہ او خُءَ خطا خو پہ ما پور کہ
وچ پہ وچہ دي پہ سترگو کڻبي ازغے يم

ستا دَ ھريو سوال خُواب راسرہ شتہ خو
دَ حيا او دَ پڻتونہ وچ لركے يم

مغلوب

يوپنتون يم د جنوب كه د شمال يم
د ننگيال بابا نمسه يمه ننگيال يم

شخصيت زما مغلوب ده غالب نه شوم
كه هر خوهم زه وگره باكمال يم

خه يي حد شته او كه نه د وخت قاتله
كه نه دغسي به تل حلال حلال يم

دا زما خپل وسايل مې وسايل دي
دا ختر د ورومبى ورخې هلال يم

سره زما او سپين زما دي سوديې بل خوري
په ودانې ودانې کنبې زه کنگال يم

ته پوهېږې زه پوهېږم چې دا ولې
نه چا حل کړم نه به حل شم هغه سوال يم

حيثيت زما مغلو تسليم نه کړو
که هر څو هم زه بهي مثله بهي مثال يم

زه پښتون آبراش که ځم په اسمان بره
د مغل د پاره نن هم خواب و خيال يم

اسلام

هر يو انسان چې بل انسان قتلوي
په حقيقت کښې دا خپل ځان قتلوي

دا مسلم نه دے نه اسلام پېژني
چې په ناحقه مسلمان قتلوي

چرته د پېغلو په خون سره لاسونه
چرته گلونه ماشومان قتلوي

نه يې څه خوف شته نه يې ترس په زړه کښې
ظالم لگي دے مظلومان قتلوي

ظالم د ظلم انتها وکړله
په سپينه ورځ مې په ميدان قتلوي

وايم آبراش تباه شه هغه خلک
څوک چې زما غوندي خواران قتلوي

پټ حقيقت

زه چې خپله ژبه ستايم سور کافر شم
ته چې بله ژبه ستايې مسلمان شي

د ټوپک په ځائ به لاس کښې قلم واخلي
که قايل په فلسفه د باچا خان شي

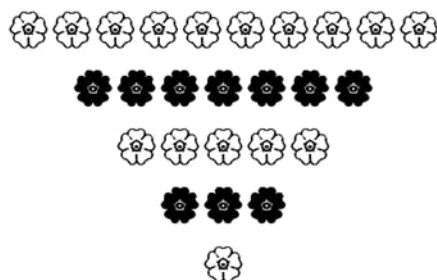
زه چې ذکر د انسان کوم شيطان شم
ته چې ذکر د شيطان کوي انسان شي

چې مې نوم د پښتنو په ژبه راشي
ما ايره کړې لبه جوړه د نيران شي

دغه لار د پرمختگ او ترقي ده
که ميئن په خپله ژبه په خپل ځان شي

زه خوبونه د افغان کوم مغل شم
ته خوبونه د مغل کوي افغان شي

خوار آبراش دي په زبان دي ازار کړي
چي خان وويني نو هلته بي زبان شي

مقتدي او ملا

دلته دَ ظلم انتها ده، عجيبه قيصه ده
چرته چې حُم زما قضا ده، عجيبه قيصه ده

په سر مې بڼپې لگوي دواړه يو تر بله تېر دي
که مقتدي او که ملا ده، عجيبه قيصه ده

دَ خبر بڼپکړې بيخي نوم او نشان پاتې نه دے
خه عجيبه غوندي فضا ده، عجيبه قيصه ده

په ما آبراش يې چارې وکړې په خدا خدا کښې
خه ستمگړه دا دنيا ده عجيبه قيصه ده

غزل

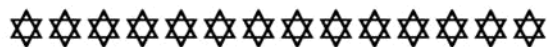
ورک مې کړې له ځانه په کاته داسې
ورک لکه د کوره پښتانه داسې

څنگه چې نهر بهر د کوره ځي
اوباسي زمانه زما زړه داسې

بې مقصده نه دي څه قيصه خوشته
بيايي چې اغاز کړل تله راتله داسې

زه په تته ژبه امن غواړمه
څنگه چې ماشوم غواړي خواره داسې

ننگ يې په ډالر راځيني واخسته
ماته يې کړه ماته زما خله داسې

حيثيت

په دي جنت جنت وطن کنبې وحشيت نه منم
په پاڪه خاوره داغيارو حكومت نه منم

پښتو چي شاته غورخوي او انگريزي زده کوي
په پښتانه خاوره دهغو سکونت نه منم

چي نه مني شوک د پښتون او د پښتو حيثيت
زه هم دهسي داسي خلکو حيثيت نه منم

کوم بي کچه محبت د خپلي ژبي سره
د غير د ژبي په خپل زړه کنبې محبت نه منم

د زړه حرم کنبې مې تصوير بس هغه يو صورت ده
د زړه حرم کنبې بل صورت په يو صورت نه منم

هر څه چي وي نومخ نيوي به بي مونږ خپله کوو
آبراش خٲڪ دلته د غير مداخلت نه منم

درگوهر

زما فن زما کمان دے زما تير دے
د حاسد په زره رسالگي دلگير دے

نه د زلف نه د لب نه د رخسار دې
چې تخليق مي د تعمير دے بينظير دے

درگوهر دي د شعور خاوند د پاره
ما چې کړې کوم تخليق او کوم تعمير دے

په برکت د عاقلانو مشرانو
په قلم کښې زما زور خله کښې تاثير دے

دَ حاسد حسد مې مخ په وړاندې ييايي
بي وقوف دے چي زما په فن زهير دے

خواهشات مې ټول تر بنپو دي لاندي کړي
ما خپل نفس کلک تر لے په زنخیر دے

زۀ قایل دَ هسې داسې پيری نه ایم
پير مې هغه چي د سل پيرانو پير دے

ما ابراش خٲڪ پخواؤ چي ليدلے
نن موندلې مې د هغه خواب تعبیر دے

بښنيز

نه تغير او نه د ستا غوندي په ویریم
چې قایل د ییډاری او د شبگیریم

هریو جس او هم ضمیر زما ژوند دے دے
نه د ستا غوندي بی حسه بی ضمیریم

تاله خپله بدایي امیري بنایي
زه په خپلي غریبی کښي غټ امیریم

بی بقادي خوشحالی په دي جهان کښي
په یوه ساعت خوشحال په بل دلگیریم

مال متاع ددي جهان اميري نه ده
دايمان متاع چي نه لرم فقيريم

کره وره مي که هر خود خوان زلمي دي
په خيال تو کني په مثل ديوپيريم

چي مي خان دستا په رنگ رنگ کره نه ده
نوبه خنگه ستا دمني دعوي گيريم

چي عنوان مي د غزل بينظير کينود
آبراش حکه په ادب کني بينظيريم

رنا

بنکلے په دنيا دې کرم هم بنکلے په عقبې دې کرم
تا چې په اعلى نظر راوکتل اعلى دې کرم

دغه زما خله چرته او داسې خندېده چرته
دا د ستا عطا ده چې نن داسې په خندا دې کرم

ستا د سخاوت او نفاست اثر مې واخسته
پاک دې کرم، بې باک دې کرم، سخې دې کرم پارسا دې کرم

ورک ومه گمنام ومه بيخي لکه چې نه ومه
ډېر ډېر تشکر مهرباني چې راپيدا دې کرم

چرته زما سر او دانايي او بينايي چرته
دا هم ستا احسان دے چې بينا دې کرم دانا دې کرم

چرته دا مقام او چرته زه مسکين ابراش خټک
تکه توره شپه ومه رنا دې کرم صبا دې کرم

ژوند

تہ زما د ژوند خوارہ او تہ يي خوند
بي له تا پيڪه پيڪه دې زما ژوند

لڪه لال چي په ايرو کني نۀ پټپري
داسي تہ يي په خوبانو کني خرگند

دا کمال دے ستا د ميني زمانۀ دے
چي يي زۀ کرم سحن وراو هنر مند

سرنگون او حاجت مند دخيل دلبريم
خداے مي مۀ کره دبل هيچا حاجت مند

اے باطله په کهلاو غورويي واوره
يار زما او زۀ ديار سره پيوند

زۀ ابراش خٲڪ يي نۀ شم هپرولے
اے واعظه راته مه کوه دا پنډ

رحمت

باران په ماوري پري د دوران د ستمونو

علاج به راله څوك وكړي د زړه د پهر و نو

وطن ازغي ازغي زما هم تن زخي زخي

مطربه قيصه مه چپره د تار او د سازونو

زما پښتنه پيغله جل وهلي څپي سپوري

خبري راته مه كوه د زلفو د تالونو

د زمكي په مخ نشته نن بيخي لكه چي نه وو

يادونه مي په زړه كښي شته د دنكو چنارونو

كوم به تاهم خامخا زما د جانان غمه

كه لږ غوندي اوزگار شم د دوران د دي غمونو

د غم توري وريڅي به رحمت را اوري پري

لا شمعي بلوم آبراش خٲك د اميدونو

بښې بربڼډې

زما کله زما کورته يې وينې او که نه
چې ايره شولکه سکورته يې وينې او که نه

چاټوپک لاس کښې راوړې چا خنجر لاس کښې نيولې
ازمايي چې مازورته يې وينې او که نه

خني سپورې شونډې ترارې تورو غرونو کښې روانه
دازما پښتنه خورته يې وينې او که نه

داماشوم په خټه اوږې دا په سره نمر چې روان دے
بښې بربڼډې او سرتورته يې وينې او که نه

مستقبل به دده خه وي داماشوم چې رالويږي
نه يې پلار شته نه يې مورته يې وينې او که نه

خزان

د دې وطن خواران چې وچه ډوډۍ هم نه مومي
زه د چرگانو، پلاونو قيصه څنگه وکړم

چرته سورۍ شوم په ټوپک چرته ټکرې په خنجر
په داسې حال کېنې د خوندونو قيصه څنگه وکړم

مړۍ مې کټ شوه په تبغونو سر مې پانې نه شو
زه د شملي او دستارونو قيصه څنگه وکړم

په تته ژبه چې مې، مې وايي بې بې لټوي
د دې ماشوم د خلې آهونو قيصه څنگه وکړم

په پښتونخوا کېنې چې الوزې د خزان بادونه
آبراش خټک د بهارونو قيصه څنگه وکړم

ناشنا

هر ساعت چي د دنيا په تمنايم
زه په کومه خله دا وایم چي دانایم

که اشنايم خود غبرو د مذهبه
هائے افسوس د خپل مذهبه نا اشنايم

که همپش مي عزت لوت شو د تورسرو
زه يې نه وينم په برغونايينایم

که واره زما د چم په چغوسردي
زه بي غمه په خپل کور کني په گدايم

داده خپلې مورني ژبې ازار دے
دا چي نن پښتون په درست جهان رسوايم

غزل

ټول بڼکلي پسخېري د ستا حسن ته

وړاندې وروستو کېري د ستا حسن ته

گل که درته وایم خود مینې نه

گل کله رسېري د ستا حسن ته

گل چې ستا د سروې په شان قد ویني

خود به خیرانېري د ستا حسن ته

څنگه درنه سوال د بوسې وکړمه

خله مې نه جوړېري د ستا حسن ته

هر یو نازین د سپلني غوندي

بڼه دې چې لوگېري د ستا حسن ته

وایمه ابراش چې دا کېدې نه شي

بل چې وررېري د ستا حسن ته

تور خال

پټ پنه م دې کړمه بي تبغه حلال
چا به نه وي کړې دغسي کمال

له چشمانو زما اوبنکې داسي اووري
لکه اووري چې باران په پشکال

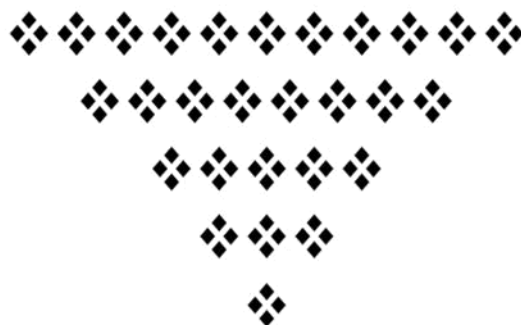
مودې وشوې چې له کلي مسافر يم
نه مې حال پوښتي دلبره نه احوال

نن خوياراته جانانه ډېر ياديري
ستا په سپينه غونډه زنه کښې تور خال

د کرم نظریه ماسافر وکړه
دامنت درته کومه او داسوال

په محفل کښې چې به تاته ښغ کاته که
د بل ښکلي خه جرأت او خه مجال

ډیلیټ کړه دې آبراش لکه د زړه یم
نه دې کال راځي جانانه نه مس کال

خوکی

خوک چې تانه مني، رهبريې گنې
دستا چې سر ماتوي سريې گنې

زه سخن ور یم سخن ور نه شومه
هغه چې نه دې سخن وريې گنې

په خوار نادار باندي چې نه پرېوزي
نظر که نه دې هم نظريې گنې

دستا په ژوند چې لکه شپه خور شوې
په برغوروند شي سپين سحريې گنې

نه يې ثمر شته نه يې سيورې په چا
که وچ ډنډر دې درون شجريې گنې

چي د مقام او د څوڪي خاوند د
كه بي بصر د مبصريي گنبي

داميري او د څوڪي په وجه
دغه حسني لکه غريي گنبي

سيورے بي هم شته او ثمر هم پکنبي
چي بي څوڪي دي وچ ډنډريي گنبي

غريب که سره وايي په سپينو حساب
امير که سپين وايي سره زريي گنبي

آبراش خٲڪ د غريي په وجه
که غردي هم دمچ وزريي گنبي

*****

ترمي اوبسکي

په نوي کال کښې د حالاتو بهتري د پاره
 د دې ملت د خپلواکي او خوشحالي د پاره
 د خوار غريب د زندگي او سوکالي د پاره
 د پېغلي شال او د دې خپلي شملاگي د پاره

اول د خان او ياد بل محاسبه پکار ده
 په نوي کال کښې يوه نوې تجربه پکار ده
 چرته چې نه وي شوې دغسې قيصه پکار ده
 نو د داستان او يوه نوې افسانه پکار ده
 د عقل فهم سره وينه هم توده پکار ده
 زړونه چې ولرزي دغسې جذبې پکار ده

داسې جذبې نوې قيصه زړه کښې لرو او که نه؟
 د خپل بابا او د نيکه په پل به خواو که نه؟

دا توره شپه به په رڼا کښې بدلواو که نه؟
 دا بد امنی او دانېستي به ختموواو که نه؟
 د خپل بابا د شملاگي پټ به ساتواو که نه؟
 دې نوي نسل له به امن ورکواو که نه؟
 ناوې د ژوند لره به سرڅنه کوواو که نه؟
 په تور اور بیل کښې به گلونه ورله ږدواو که نه؟

که نه بس تش مویه کلبونو کښې دانسونه وکړل
 د خپر د پاره نه دعانه مو نفلونه وکړل
 نه خدای ته وژړېدونه مو ترې سوالونه وکړل
 چاشوگيره وکړه او چاپکښې خوبونه وکړل
 څوک نه پاتې شول او چا بنه خورا کونه اوکړل
 چا موم بتی بلې کړې چاپکښې ډزونه وکړل
 چاپه یو بل باندي ټکونه اعتراضونه وکړل
 خدای مو خفه کړه ټول مو داسې عملونه وکړل

که خپل عمل د لارې مل دے راته دا اوایئ
 زما دوستانو ادیبانو خامخا اوایئ
 آبراش خټک وایم چې نن صفا صفا اوایئ
 اختر به راشي په دې حال کبې په رښتیا اوایئ

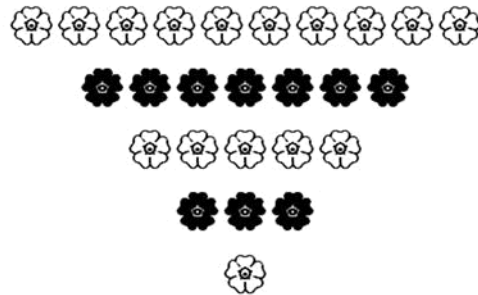
که دامو حال وي تمنا د اختر نومۀ کړئ
 تل به خزان وي تذکره د بهار نومۀ کړئ
 گورئ د چاسره وعده د سرو گلونومۀ کړئ

د سرو گلونو باغ به ییاد لته سمسورنۀ شي
 ودان به ییاز مونږه دا وړان شوې کورنۀ شي
 حق به رانۀ شي د باطل به ختم زورنۀ شي
 زمونږ په غوښتو به ماړۀ دا آدم خورنۀ شي
 عزت محفوظ به ترې زمونږ د مور او خورنۀ شي
 په گودرونو به جوړ ییاد پېغلو شورنۀ شي

نه مومومات نه موحجره نه موملا پاتي ده
 دلته کبسي پاتي ده د غم توره بلا پاتي ده
 نه خوشحالي شته نه خدا يوه ژړا پاتي ده
 دغه ژړا فقط په خله زما او ستا پاتي ده

زمونږ دا ترمي ترمي اوبنکي ليدران نه ويښي
 په سرو لمبو کبسي سوه لوه زمونږ خان نه ويښي
 زمونږ تورسري او گلونه ماشومان نه ويښي
 ټول په خپل سود پسي لگيا دي زمونږ زيان نه ويښي

قلم او خنجر

د بابا په شان قلم او خنجر غواړم
زه په خپل سیرت کښې هسې اثر غواړم

امتیاز چې په امیر غریب کښې نه کا
دا نظر له خدایه داسې نظر غواړم

سرنګون چې د امیر په درشل نه وي
د ازل کاتب نه دغسې سر غواړم

رهنما او فیض رسا چې د هر چا وي
الهی زه در نه هغه هنر غواړم

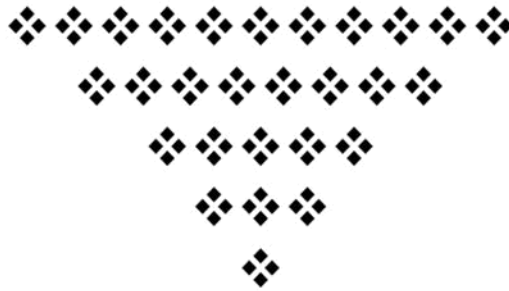
د ربدر دچا د لاسه چې افغان دے
هغه خلک له خپل دره بدر غواړم

چي رهبري خوشحال خان يا باچا خان وي
د پڻتون د پاره داسي لڻڪر غوارم

چي به لويي رنگ په رنگ پڪڻي ڪڊلي
هغه ښڪلي اورنگين مازديگر غوارم

چي دامن خادر خورپه پڻتونخواشو
د قاصدپه خله نڻ دغه خبر غوارم

هر خبرپه غم لڙلے د پڻتون دے
زه آبراش ورله خبر د اختر غوارم

همراز

آتش زن يي هر انداز دے خود به سوزم
د اغيارو چي په راز دے خود به سوزم

نبنانه يي خاص د زړه د پاسه لگي
داسي بنكله تيرانداز دے خود به سوزم

هر يوراز مي خپژوي په بام د بره
داسي کس زما همراز دے خود به سوزم

زه ابراش خٲڪ ساده باده سرے يم
بنكله يار مي دهوکه باز دے خود به سوزم

فولاد

ليدلے زه ٻه غم کنبی چاهه آه وپه فریادیم
د چادرته ویلی دی غاصبه چي نانسادیم

پکر د غت همت یم حوصله می پښتنه ده
زما مخي ته مه راعه زه موم نه یم فولادیم

دعویٰ که دروغوته زما د بربادی کړي
بنکاره یم په میدان کنبی یم له هغسي ابادیم

ممکنه نه ده دا چي ستا قدغن ته غاره کبردم
زنخیر د قدغنونو می شلوله دے ازادیم

صیاد به تا گڼي ستا چیلوسیان خودا می واوړه
چي بنکار کړي د صیاد آبراش خٽڪ هغه صیادیم

بخرے

د آغيارو د محفل نه رسوا راغله
چي خندل به يي هميش په ژړا راغله

ما وي نه ژارې به نه له زه ژوندي يم
ته چي راغلي په بدن کښي مي ساه راغله

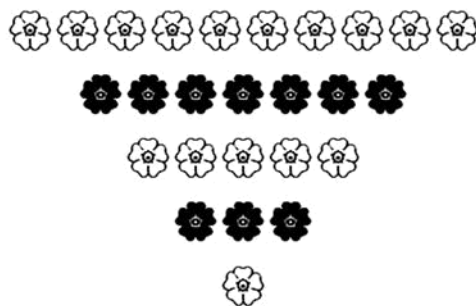
يم بخرے په اير و کښي له مړنه يم
سره لمبه به شم که کله هوا راغله

خه طبيه ستا دارو مي پکار نه دي
نن زما د خور زړگي مسيحا راغله

هریوزخم به دزره زما اوده شي
اوس په لاس کښې د زخمونو دوا راغله

دا چې دک محفل کښې ما ته په خندا شوه
لکه اوس د رقیبانو قضا راغله

زه ابراش به اوس د بل چا خه پروا کړم
دا چې راغله لکه ټوله دنیا راغله

مېگوني شونډې

مدحوان چې ستا د حسن او شباب يم
خکه زه د ادب خان يم نه نواب يم

راته هېڅ دي د بل چا مېگوني شونډې
هسي مست د ستا دې شونډو په شراب يم

ما په خپلو زانو کېرډه بڼه مې ساز که
اے نمرخيه ته مټر ب يې زه رباب يم

خار قربان دې د گلاب گلاب خواني شم
نن يې يو نظر ليدلو ته بيتاب يم

په ماڳرانه زماڻانه بي لتانه
که ژوند یم خود مړو په حساب یم

لټوہ مي اوس په تورو تورو شپو کني
چي تعبيري مي موندے نه شي هغه خواب یم

زه ابراش په خپله مينه کني صادق یم
خداے که توره زماڻه که کذاب یم

دروغجن

زوروريم خود پاره د كم زوريم
خواري غاري كت كومه تبرة لوريم

د شباب په نشه مست يم ه زه هسي
غمزاده په غم د كور او نه د كوريم

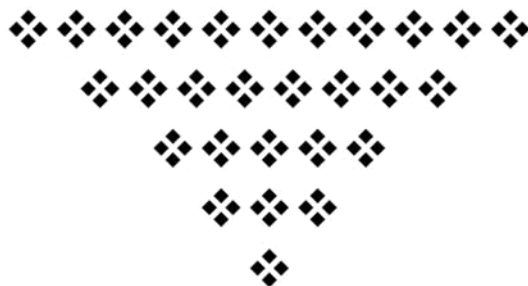
مذبذب يم نه آلي يم نه دوري
د مذهب په نام تور تكيه يم توري

دروغجن يم تش په خله مي دهوكه نه شي
كه په تن مي سپين لباس دے په زره توري

دغه خله مې که سحر الله الله که
مانبام ډوبه په کاسه وي شراب خوريم

ماتومه تنکي زړونه دامې کار دې
په زړه کلک لکه دکاني په خله سپوريم

په ظاهر دې ما ابراش چې خطانه شي
زه سره په سپين لباس کني سړي خوريم

پښتنه مینه

مینی په درست جهان عیان کړمه زه
هېر به یې څنګه دا احسان کړمه زه

دلواغری په خټکزیڼه خاوره
بیا راژوندی به خوشحال خان کړمه زه

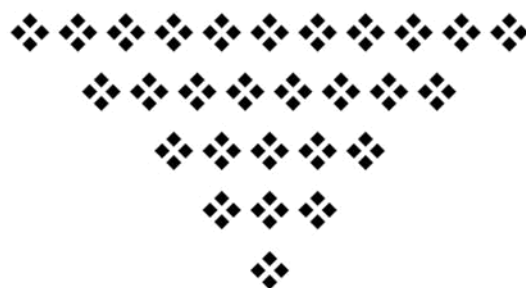
دامی په زړه کښی پښتنه مینه ده
چې د پښتون یې قدردان کړمه زه

دامی په زړه کښی د بابا مینه ده
ذکر چې هر وخت د افغان کړمه زه

دَلواغردَ كاروان سـتورے يمـه
خيبره تابه هم روينان كرمه زه

دَپنـتو نخواوران ويجار گلشنه
په خپل همت به دې ودان كرمه زه

چي دَپنـتوپه معني پوي شوم ابراش
قسم چي اوس يې مسلمان كرمه زه

پڻتون

په ٽڪڻه غرمه ڪنبي په سره نمر وگرڇڀده
حجرې ته پسي لاره هم بهر وگرڇڀده

عجه ده قيصه پڻتون اڪثر ترينه پٽيري
پڻتو دَنن پڻتون پسي اڪثر وگرڇڀده

گرڇڀري سپوري خني شونڀي وچي سڀي برينڀي
پڻتون يي پيدانه ڪه لراو بر وگرڇڀده

له هغسي پراته ده دَ وحشت په توره شپه ڪنبي
هر خو ڪه په لٽون دَرون سحر وگرڇڀده

په شته پڻتون ڪنبي نشته ده پڻتون چي وه يي ويني
پڻتو خواره فقيره در په در وگرڇڀده

گويا شوه ما ابراش ته ويل يي دغه مي منزل دے
پڻتو چي په شين غرد لواغر وگرڇڀده

غزل

سترگې که دي سترگې خوبس داسترگې
دېرې جانانه او دلربا سترگې

غلا وکړي زمانه د زړه غلا وکړي
کله غروې چې ته په غلا سترگې

گرانه که هر خوده شاعري اشنا
ماته يې آسانه کړي د ستا سترگې

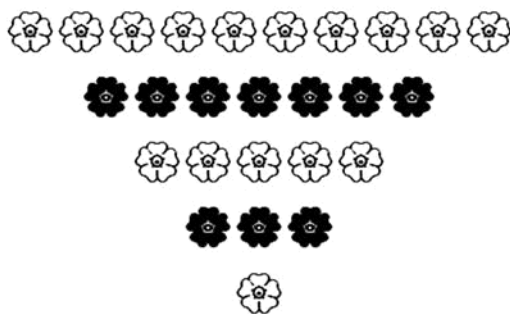
ژوند زما اوستا چې په نظر نه شي
خداي دي راپسي نه کړي د چا سترگې

ورک مې کره په خان کبې په کاته کاته
ولې اړوې رانه ییا ییاسترگې

خیر خیر راته گوره چې ماړې شي نن
ډېرې وړې تېرې دي زما سترگې

ما آبراش په دې جهان ونه لیدې
دغسې حسینې اوزیبا سترگې

فن

بخت مې بڼه وه چې مې داسې سرپیدا کړه
چې په شعر کې یې زما اثر پیدا کړه

په رگ رگ کې دې فن شوم وردننه
خکه مادشاعری گوهر پیدا کړه

خوک عمرونه پسې تېر کړي نه یې مومي
حیراني ده چې ماداسې زړ پیدا کړه

چې موندل شي هغه در په ډېره کرانه
ما په خه آسانه هغه در پیدا کړه

هغه زر چې يې حصول په بوداتوب شي
ما په ځوانې ځوانۍ هغه زريدا کۀ

که حالات په بره ځي لکه کونتره
ورته ما هم عقابي نظريدا کۀ

که حالات کړي د پلکونو گزارونه
خو ما هم ورته سندان ځي کړي دا کۀ

اوس مې خوف نه د باران شته نه د آبر
ما آبراش د توري شي سحر بي دا کۀ

افغان

کله خوشحال بابا او کله اجمل خان يمه
په تخيل کښي چې بودا وي هغه ځوان يمه

نه څوک غلام گڼم او نه د چا خاني منمه
د خپلي خونې هم غلام يمه هم خان يمه

زه رهنما ديوي ضلعي او صوبي نه يم
رهنمايي ته زه پيدا د کل جهان يمه

ماته پښور د يوسفزي او مهمند مه راکوه
خټک ضرور يم خو په اصل کښي افغان يمه

که یوسفزي دي که مهمند که بنوخي او مروت
د ټولو څارشمه د ټولونه قربان یمه

که لواغري ستايم خيبر هم هېرولې نه شم
ځکه چې زه د خپل نيکه په پل روان یمه

په هريو پيت کبسي به افغان فخر افغان يادوم
ځکه چې زه آبراش نمسه د خوشحال خان یمه

خان

وران به نه شم هېڅکله که وران يې کړم
هر خو که آسان يمه خو گران يې کړم

نه دې دا زما ددې د غېرورنگ
دا چې په کوم رنگ باندې عيان يې کړم

بڼپه به د باطل په زمکه نه لگي
ورم به يې د خان سره طوفان يې کړم

دې به هم سپرله په برغونه ويني
زه که يې تالا کړمه خزان يې کړم

کړم به يې رسوا په جهان دغسې
څه رنگ چې رسوا په درست جهان يې کړم

خان دې ما آبراش ته چا خان نه ويل
دادې د پښتو کمال چې خان يې کړم

کفن

دا ینا سترگې ړندولې نه شم
دغسې نور ژوند تېرولې نه شم

په دې سرکشي سر مې خه وکړمه
وايي کت بڼه يم ټيټېدلې نه شم

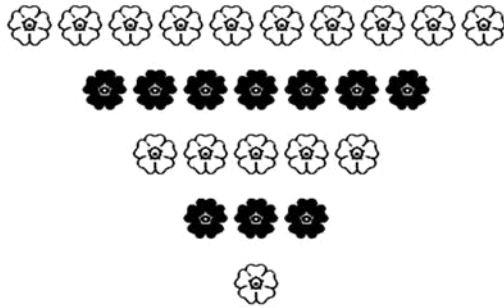
په سر کشۍ کښې يې پښتو پوشيده
خکه خه بند ورته ترلې نه شم

هغه چې هر پل زما سر ماتوي
زه يې هم گل په سر تومبلې نه شم

اوس به كفن په سر ترم ملكرو
بس دي نور اوبنكي خخوله نه شم

زړه مي پښتون په ډبرونه پوهبري
چل ول د غبرغوندي كوله نه شم

آبراش په بنه او په بدنه پوهبرم
امين په پتو سترگو ويلي نه شم

فكرو خيال

كه مي اخلې امتحان
نودا گزده داميدان

ياس پورمي د خوار لسم
يايم ستورې د آسمان

هر يوشعر مي ننكياله
د بابا پيه پل روان

عجيبه زم اغزل
هم رقيب دي هم جانان

فكرو خيال مي ديوپير
تن او من مي ديوخوان

چي پڻتون يم

مسلمان يم ٻنءُ سرءِ يم چي پڻتون يم
ڪله ڪل ڪله ازغءِ يم چي پڻتون يم

ڪه بي ننگه دءِ مغل دءِ يا فرنگ دءِ
ننگيءالءِ او توريالءِ يم چي پڻتون يم

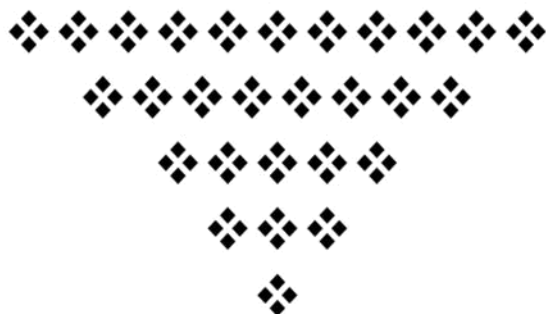
زيست روزگار ڪه دءِ دنيا مي په پڻتوشي
په عقبئ ڪنبي بريالءِ يم چي پڻتون يم

درد و غم به مي په هڀچا پيرزونه شي
دءِ دردمند دءِ زرگي سوءِ يم چي پڻتون يم

که قيصه د محبت او سرپيتوب وي
بيا لوگېرم سپلنې يم چې پښتون يم

که د پت او د عزت خبره راشي
سره لمبه يم او لوگې يم چې پښتون يم

لېونتوب به دې خپل هېر شي لېونيه
آبراش هسې لېونې يم چې پښتون يم

رموز

خه يبي حسن خه شباب
لاجواب دے لاجواب

هم تپه ده هم غزل
هم مطرب دے هم رباب

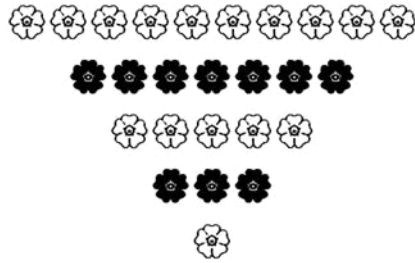
په يو خاے پکنبي موجود
هم سکون هم اضطراب

پکنبي ډپر به شي لاهو
سمندر دے ياد رباب

دهرتن دمن سوال
دهر كس د سوال جواب

عجيه يي دي رموز
هم غلام دے هم نواب

انقلاب دے انقلاب
د آبراش خٲك كتاب

ملت

پت زما عزت زما الفت زما
گران په ما د خانه خوړ ملت زما

وران شه ودان مه شه دهغو جنت
خوک چې ورانوي دغه جنت زما

لرې کره د روڼ مخ نه یې شپه د غم
یه ربه پوره کره دا حسرت زما

یوخل مې د زړه په سترگو وگوره
تاته به بڼکاره شي صداقت زما

دا چې کړې قيصې د مایوسۍ راته
تالیدلې نه دي جوړه مت زما

کرم چې ایاري د گل د زړه په خون
دغه ده جذبېه د حریت زما

بي له ده یم زه آبراش یو خوار فقیر
دغه دے جاگیر او ملکیت زما

سمندر

زره یمه خیکریمه د فکروفن
زه یوسمندریمه د فکروفن

تل وینم د شعرو غزل تل وینم
داسې یو نظریمه د فکروفن

تاته که دمچ وزریا خس بنکارم
زه یودرون شجریمه د فکروفن

تنده به د فن د تبری ماته کرم
زه حوض کوثریمه د فکروفن

پت شي د فلک ستوري چې ما ویني
نمریم هسې نمریمه د فکروفن

تاته به گيلت او يا به سپين بنکارم
زريمه سره زريمه د فکروفن

خداي دې تاينا که چې مې ووينې
زه يورون سحریمه د فکروفن

زه دې که تر غور شومه او تر به شي
زه هغه خبریمه د فکروفن

سر که خوري خوسروي په منزل پسې
زه يوداسې سریمه د فکروفن

ستا په سپک نظر کني به زه سپک یمه
زه آبراش شين غريمه د فکروفن

غزل

تا كه د بڼو خوكې تېرې كړلې
ما هم ورتنه ځوانې حوصلې كړلې

تا كه ارادې د مينې ختمې كړې
ما ورتنه محكمې ارادې كړلې

دابه شي سرخي د ستا د سرو شونډو
تا كه مې په خون منكلې سرې كړلې

بې مقصده نه شي كېده داسترگې
بيادې چې زما په لور كېرې كړلې

هسې دې خطا په لوسو پوسو شوم
هسې د دروغو دې وعدي كړلې

پاتې دې نۀ ییا اونۀ صبا ییگا
ختمې دې بس ټولې بهانې کړلې

زۀ د روڼ سحر په طمع پایمه
تاکه مې په ژوند تیارې خواري کړلې

نن دې چې لوندو زلفوله څنډ ورکۀ
بیامې دې په زړۀ کنبې زلزلې کړلې

بیادې چې رانېغ کړل پښتانه بانۀ
ختمې مې دې ټولې وسوسې کړلې

زۀ آبراش ډاډه وم په راتلو د ستا
ځکه درته مانن اشارې کړلې

دسروولی

دغبرپه خاوره ابادی جوړوې
په خپله خاوره بربادی جوړوې

هره قيصه دې دمستی نخبه ده
خه له بهاني دبی وسی جوړوې

خپله پښتو دې سپورې خنې ژارې
ته نورو ژبو له کمخی جوړوې

ویل د پښتون اوې نن ما ابراش ته
ماله به ته دسروولی جوړوې

خوشحال خان

فرنګ کونتره دهواو وگڼه
ته عقابې ورته نظر جوړ که

بيا چې په زړه شي خوشحال خان د مغل
له خانه داسې بهادر جوړ که

چې د خوشحال شمله پرې فخر وکړي
پښتونه سر دې داسې سر جوړ که

چې د فرنګ د ظلم شپې ختمې شي
توري له شرنګ ورکه سحر جوړ که

دواړه دي ستا د محبت په طمع
قلم جانان خنجر دلبر جوړ که

غزل

دا چي ستاد زني په سر زخه ده
خوبنه مي ده بي حده مي خوبنه ده

بنخ لکه چي خس شي د چا سترگو کبسي
دغسي زما په زړه کبسي بنخه ده

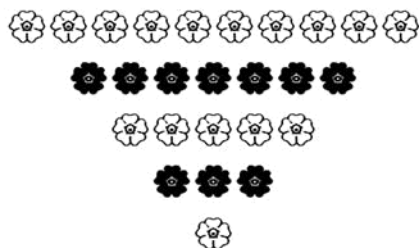
ستاد فراق اور کرم زه لمبه لمبه
خکه خو سينه د رقيب يخه ده

ستانه مي خفگان نشته خفه مه شي
خواره دازل نه زما برخه ده

ستا د ژوند کتاب کښې زمانوم چې و
تاترېنه اوښکلې هغه پخه ده

زړه دې فولاد نه دې آخر مات به شي
وشولې مودې چې ستا په نځښه ده

ما ابراش خټک ته آفت نه ښکاري
هر هغه آفت چې ستا له مخه ده

نظم لېوني زلمي

ته مې يې هر څه وطنه يم په تا قربان
دغه ده دعا زما اوسې تل ودان

عهد چې يو ځل وکړي په شايا کله ځي پښتون
ستا په ننگ ناموس باندي به خپل سر ورکوي پښتون
مخکښې يې گټلې يې هم بيا به دې گټې پښتون
کړي به ستا دښمن په وينو سور د کل جهان
دغه ده دعا زما اوسې تل ودان

مونږ يو لېوني زلمي مونږ يو توريالي زلمي
هم يو گلالي زلمي هم ازغي ازغي زلمي
هم د شرافت قايل هم يو لېوني زلمي
مونږ يو ننگيالي زلمي په شان د خوشحال خان
دغه ده دعا زما اوسې تل ودان

اے دَ وطن خاورې ستا دبنمن دې هم دبنمن زما
 تا باندي قربان، قربان کرم تن او من زما
 هر مدام تياريمه په سراينسي کفن زما
 زه د خپل بابا په شان ولاړيم په ميدان
 دغه ده دعا زما اوسې تل ودان

سترگې عقابي لرو، زړونه د زمري لرو
 عقل د بابا په شان توره ابدالي لرو
 بل د تاريخ پاني هم مونږه زر زاري لرو
 تابه جوړو وطنه مونږ جنت نشان
 دغه ده دعا زما اوسې تل ودان

ته د خوشحال خان وطن هم د باچا خان وطن
 ته د ابدالي وطن هم د اېمل خان وطن
 ته جانان جانان وطن ته يې زما خان وطن
 ته دې ما آبراش خټک مذهب او ته ايمان
 دغه ده دعا زما اوسې تل ودان

پڻتونخوا

لاسونه پورته ڪريءَ ڏپاره ڏدعا ملگرو
خداے مودې تل ساتي اباده پڻتونخوا ملگرو

خداے دي دي سيمي ته يو داسي لوءِ مقام ورڪري
داسي چي نه وي بله سيمه په دنيا ملگرو

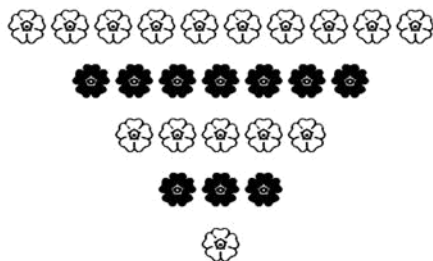
په دغه سيمه ڪنبي اوسيري ننگيالي پڻتانه
چي ڏهر چا په خله وي بس دغه وينا ملگرو

په پڻتونخوا ڪه خداے راخور ڪر لو ڏامن خادر
ورانہ دنيا به بيا ودانه شي زما ملگرو

د زوروروزور دې کم شي د جابرو جبر
ظلم زیاتې چې په ناداروۀ نه شي بیا ملگرو

راځی په جمع چې نن دغسې دعا وغواړو
د بد نظرو مودې اوساتي مولی ملگرو

د پښتونخوا سیمه دې وځاندي خوشحاله دې شي
دې ما آبراش په زړه ده دغه تمنا ملگرو

غزل

چې په تپه مې يکه زار نه کوي
خواص خمسه به يې کار نه کوي

په خله بې گفټ لکه گونگه اونه که
اوتراوتر گوري گفټار نه کوي

خله د مالدار ده چې درانه ويل کا
درانه ويل خله د نادر نه کوي

د چا چې کار وي هم هغه له بنيابي
څوک دې غرض د بل په کار نه کوي

هر هغه کس چې د خواص خاوند وي
زما دفن نه به انکار نه کوي

سپل

(په خصوصي فرمايش د نورالحسن)

خوبه په لوري د خيبر جانانه زما
وايو به بڼه پکښي چکر جانانه زما

د ادیبانو بڼکلے بنار نوبسار ته به خو
د خوشحال خان بابا مزار، مزار ته به خو

يا به راخوپه پېښور جانانه زما
وايو به بڼه پکښي چکر جانانه زما

د خر خيبر هغه دنگ غرونه گوروبه يي
د ننگيالو د خون رنگونه گوروبه يي

بڼه په ډک زړه په ډک نظر جانانه زما
وايو به بڼه پکښي چکر جانانه زما

كوهات به گورو هم حسينې جٲې ته به خو
د داند فقير غمگين بابا روضې ته به خو

گورو به هم د سويري غر جانانه زما
وايو به بنه پكښې چكر جانانه زما

د خوتري به خامخا كووسېلونه
هلته هم ډېر دي د ليدو بنايسته خاونه

خاص كر شين غر د لواغر جانانه زما
وايو به بنه پكښې چكر جانانه زما

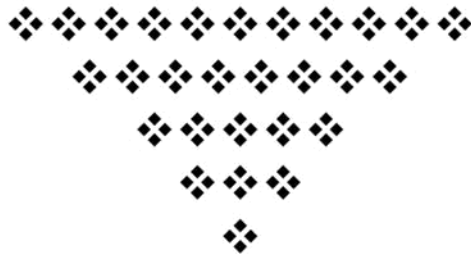
د بنايسته كرك نه پس د بنو بنار دے
د غازي سيال صاحب دا بنار خه مزيدار دے

اخٲري بي هريو مزديگر جانانه زما
وايو به بنه پڪني چڪر جانانه زما

واپس به بيا راشو ڪرڪ ته دمه به وڪري
دي ما ابراش خٲڪ په ڪلي ڪني شپه به وڪري

ڪورته به لارشي بيا سحر جانانه زما
وايو به بنه پڪني چڪر جانانه زما

(ڊانه فقير او غمگين بابا د دؤو بزرگانو نومونه دي چي
په جته اسماعيل خيل ڪني دي او د سويري غر د جته
اسماعيل خيلو د يو غر نوم دے)

ڪافر

ڪه دانايي هر دم فڪر دَ عقبا ڪه
ادني خه له دلته پايي خان اعلى ڪه

جوڙ ڪافر شه ادم زاد چي رسوانه ڪڙي
خداي هغه ڪاندي رسوا چي بل رسوا ڪه

هر يو ڪس به روڻ سحر درته بنڪاره شي
ته خچنه آئينه دَ زره صفا ڪه

اول تول وڪه دَ خان په خيله تله
تول دَ بل په خيله تله باندي بيا ڪه

خداي دي نه ڪه چي بيرون مي شي له فڪر
هغه خوک چي هر مدام فڪر زما ڪه

**(د نور محمد ملنگ د شعري مسودي د
ور کېدو په حقله يو خو شعرونه)**

خوانه جذبه غټه حوصله وه په ساعت کېنې لاره
ستا د ټول عمر سرمايه وه په ساعت کېنې لاره

پکېنې سرونه هم آهونه اباسين فکرونه
دېنولفظونو خزانه وه په ساعت کېنې لاره

ستا شخصيت او لور قامت يې عکاسي کوله
لکه شين غرهسې درانه وه په ساعت کېنې لاره

د نزاکت او د جدت نوي رنگونه پکېنې
د بنایستونو مجموعه وه په ساعت کېنې لاره

ستا د شعري مسودې د ورکېدلو قيصه
لکه بيخي چې افسانه وه په ساعت کښې لاره

ستا شاعري په دې بې کفې بې سروره ژوند کښې
د کف نه ډکه پيمانه وه په ساعت کښې لاره

ملنگه بې شکه د ستا وه مگر ستا شاعري
د هر پښتون د سر شمله وه په ساعت کښې لاره

دې ما آبراش خټک د ژوند په تکه توره شپه کښې
دا د اميد بله ډپوه وه په ساعت کښې لاره

شړپه شړوپ

د بې عقله عقل مند توبه توبه
نصاحت اوري نه پند توبه توبه

د قينچې غوندي په هر ځاے كښې چليږي
ځله به نه كړې دده بند توبه توبه

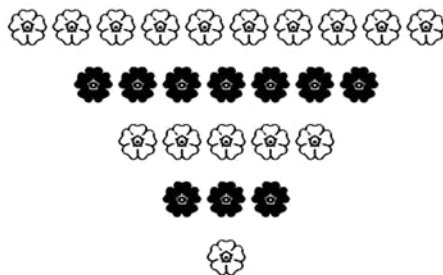
كړپه كړوپ په شړپه شړوپ به دې پاگل كه
چې په څه هم وهي شوخند توبه توبه

وازه ځله به وي هر ځاے كښې چې به نه شي
كه يې وتوكه هر چند توبه توبه

قند ته گند او گند ته قند وایي بي عقل
خوري به گند لکه د قند توبه توبه

يو چې و خوري خامخا وړیسي بل خوري
په خپل گند پسې سو گند توبه توبه

زه ابراش تر دې سپمویمه راغلي
یم پېښ شوې په خه گند توبه توبه

نظم مور

شنه لوخړه بيا فضا شوه
شور و غل شو واويلا شوه

توره شپه توره بلا شوه
اچانک پکښې برېښنا شوه

دا برېښنا وه د بمونو
غورځيدل چې د جازونو

پورته بيا د اور لمبې شوې
د اسمان لمنې سرې شوې

سوزېدل خړ خړ کورونه
په هر لور شول فریادونه

ماشومان په سرو لمبو کښې
سره گلان په سرو لمبو کښې

يو ويل چي بابا جانہ
چرتہ لارې پە ماگرانہ

بل ويل چي خورې مورې
يہ زما دزره ټکورې

دا اورونہ رانہ مړه که
ماپه غبره کنبې اوده که

استوگن چي دنيران دے
دا بچے ديو افغان دے

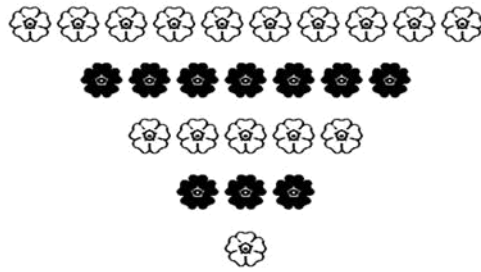
افغان ييا هم پە گدايم
خه بي غمه بي پروايم

چي دهر چا د خندايم
دا بچے د پنبه توخوايم

ژوند دې ما آبراش سور اور دے
راته کور لکه دگور دے

په غورونو کښې مې شور دے
دغه شور ديوې مور دے

دغه مور ديو افغان ده
يک يوازي په ميدان ده

پښتون

عجيبه زما فطرت دے عجيبه غوندي پښتون يم
د پښتونه مي نفرت دے عجيبه غوندي پښتون يم

په پښتو چي کړي خبرې د هغوسره په جنگ يم
د پښتورنگين غزل د اوربدو سره په جنگ يم

دروغ نه دا حقيقت دے عجيبه غوندي پښتون يم
د پښتونه مي نفرت دي عجيبه غوندي پښتون يم

د اغيارو رنگ کښي رنگ يم د پښتونه ناخبره
د پره بڼه راباندي لگي د انديا هره سندره

دا مي ننگ دا مي غبرت دے عجيبه غوندي پښتون يم
د پښتونه مي نفرت دي عجيبه غوندي پښتون يم

غزل

لکه تن چې بي له سره بي معني
داسي زه بي له دلبره بي معني

تذکره ستا د جمال چې پکښې نه وي
هم تپه او هم سندرې بي معني

چې په موتي کښې د بل وي د ستانه وي
د سروزرو ملغلره بي معني

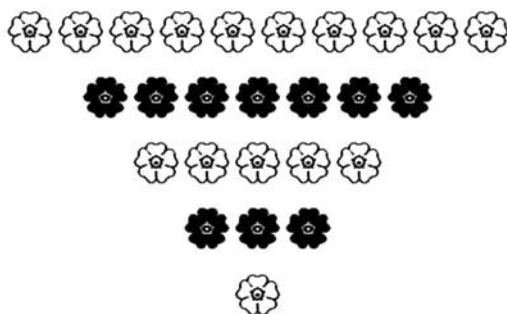
د اخلاص خوند و خوړلت چې پکښې نه وي
ستا په ستوني کښې شکره بي معني

چې په لاس کښې یې موتی دتورې نه وي
که اغوستې یې وي زغره بې معنې

چې په زور او زر کښې سم ورسره نه وي
داسې سر سره دغره بې معنې

نه شوکی او نه سره زر لري دا حکه
دآبراش هره خبره بې معنې

دبقاژوند

تۀ دسوزېدو دپاره سوزۀ تۀ

زۀ دالتو دپاره سوزۀ تۀ

تۀ لکه دبت ولاړ ولاړ به وې

زۀ په وړاندې تلو دپاره سوزۀ تۀ

زۀ دبقاژوند د ورکېدونۀ يم

تۀ د ورکېدو دپاره سوزۀ تۀ

اے حاسده دلته کښې هم هلته کښې

تۀ دسرو لمبو دپاره سوزۀ تۀ

زۀ ابراش د بل په بنای بناد يم

تۀ دژړېدو دپاره سوزۀ تۀ

خبر و شر

شر د جهالت نبنخه شربه نوره نه كوو
جهل د ظلمت نبنخه شربه نوره نه كوو

شر د سپك دلو نوم، شر د تپ دلو نوم
شر د لوړو تنو نوم، شر د كړ دلو نوم
ياد وړاندو نوم ياد وړاندو نوم
شر د ژر دلو نوم او شر د ورك دلو نوم

شر د ذلالت نبنخه شربه نوره نه كوو
شر د جهالت نبنخه شربه نوره نه كوو

شر د ملا جان تخفه ياد كړو د خان تخفه
شر مونږ له راكړي خه! كوندې يتيمان تخفه

يا دَستادَ سر تخفه يا زما دَ خان تخفه
مرگ له يې ورکړي دي گل گل ماشومان تخفه

شرد هلاکت نښخه شربه نوره نه کوو
شرد جهالت نښخه شربه نوره نه کوو

ننگ زمونږ او جنگ زمونږ علم ته اړتيا لري
توپ زمونږ تفنگ زمونږ علم ته اړتيا لري
داد توري شرنګ زمونږ علم ته اړتيا لري
دغه وطن ږنګ زمونږ علم ته اړتيا لري

علم د حکمت نښخه شربه نوره نه کوو
شرد جهالت نښخه شربه نوره نه کوو

دا زمونږ د رب پيغام، يو قلم او يو کتاب
 دا مو د مذهب پيغام يو قلم او يو کتاب
 دا دهر منصب پيغام يو قلم او يو کتاب
 دغه د مطلب پيغام يو قلم او يو کتاب

دا د عمارت نښخه شربه نوره نه کوو
 شر د جهالت نښخه شربه نوره نه کوو

خبر کښي د کاکل سوري لاندې يخ بادونه دي
 خبر کښي د بنگرو شرنګا خبر کښي گودرونه دي
 خبر کښي خوشبوي خورې خبر کښي سره گلونه دي
 خبر کښي د جانان تر خنګ رنگ رنگ محفلونه دي

خبر د محبت نښخه شربه نوره نه کوو
 شر د جهالت نښخه شربه نوره نه کوو

خٲر دٲر مٲتگ نامه ، خٲر دٲ خوشحالي نامه
خٲر دٲ انگوسرخي خٲر دٲ رنگيني نامه
يادٲ بناپيري نامه يادٲ بناپيري نامه
وايمه ابراش خٲك خٲر دٲ وداني نامه

خٲر دٲ دٲ زينت نبنخه شربه نوره نهٲ كوو
شردٲ جهالت نبنخه شربه نوره نهٲ كوو

غزل

خپل همت وژارم که داسترې سفر وژارم
که نه دکلي نه ورک شوې خپل دلبر وژارم

په هره خونه او کوټه او په در اوور وريږي
کومه کوټه او خونه وژارم، کوم در وژارم

وزیرستان وانۍ وژارم که دازره پېښور
لغمان وژارم که هلمند که هشنغر وژارم

ته د بارودو گړدوړوند کړې زه دې هم نه وينم
ستاسترگې وژارم که دغه خپل نظر وژارم

جرات به غواړي تش په دې باندي به کاروه نه شي
په خاۍ د اوبنکو که د وينو سمندر وژارم

ابراش په دوه خايه مين يم اخر خه وکړمه
هله کابل او که نه دلته پېښور وژارم

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**